له روژې څنګه غوره استفاده وکړم؟

سرچینه: اسلام انلاین

ژباړه:فضل الرحمن مظهري

پوښتنه:

د روژې مبارکه میاشت راتلونکې ده، د دې لپاره چې مسلمانان د همدې مقدسې میاشتې لپاره تیاری ونیسي څه باید وکړي؟

ځواب:

د لوی او مهربان خدای په نامه

ټولې ستاینې د الله جل جلاله لپاره دي او درود او سلامتي دي وي د هغه په پیغمبر صلی الله علیه وسلم باندې.

ګرانه پوښتونکیه! ستاسو له مهمې پوښتنې څخه یوه نړۍ مننه، او موږ الله جل جلاله ته دعا کوو تر څو د روژې د مبارکې میاشتې تر را رسیدلو پوري موږ له هر ډول مصیبت څخه محفوظ وساتي او توفیق راکړي تر څو په دې برکتي میاشت کې د الله جلاله رضا تر لاسه کړو.

الله جل جلاله په سپېڅلي قران کریم کې فرمايي: رمضان هغه میاشت ده چې په هغې کې قران کریم نازل کړای شو چې د انسانانو لپاره له سره تر پایه هدایت دی او داسې څرګندې لارښونې پکې دي چې د سمې لارې ښوونکې او د حق او باطل یو له بله په ډاګه بېلونکې دي. (البقره ایت نمبر ۱۸۵.(

نو په همدې خاطر هر مسلمان باید د روژې د مبارکې میاشت لپاره له قران کریم سره د اړیکو په ټینګولو، د روژې له روح سره په ځان مصروفولو او د معنوي بیترۍ په چارجولو سره ځان اماده کړي تر څو له دې برکتي میاشت څخه په ریښتیني او صادقانه توګه ګټه پورته کړي.

د همدې پوښتنې د ځواب په اړه د کانادا په ټورنټو کې د اونټاریو پوهنتون د اسلامیاتو د انستیټیوټ مشر استاد شیخ احمد کوتي لیکي: روژه هغه مبارکه میاشت ده چې د مؤمنانو او اسلامي امت لپاره په کال کې یو ځل راځي. له روژې څخه د الله جل جلاله هدف دا دی چې زموږ روحي بیترۍ چارج کړي او زموږ لپاره دا یو ستر هدف یا میشن دی چې د ځمکې پر مخ د الله جل جلاله ستر نعمت و پېژنو. نو د دې لپاره چې د روژې له مبارکې میاشت څخه ګټه واخلو، موږ د روژې لپاره د خپلو زړونو او مغزوو په پرانیستلو سره کولای شو تیاری و نیسو. په همدې خاطر به ستاسو لپاره څو لارښوونې وړاندې کړم.

۱-موږ باید خپل د روژې په اړه خپل معلومات پراخ کړو او څومره چې ممکنه وي د روژې د احکامو، حکمتونو او د ښې استفادې په لارو چارو ځان خبر کړو. دا به له موږ سره د یوې ښې روژې نیولو کې چې خدای راضي کړي مرسته وکړي.

۲ -باید هڅه وکړو چې له روژې څخه ژوره ګټه واخلو، راځئ په هوډ وکړو چې د روژې روح درک کړو: دا په دې معنی نه ده چې موږ یوازې له خوراک، څښاک او له جنسي اړیکو څخه ځان وساتو، بلکې موږ باید په جدې توګه خپل زړونه، فکرونه، سترګې، غوږونه، لاسونه او داسې نور هم کنترول کړو.

۳ -موږ باید د روژې له روح څخه لکه څنګه چې په حدیث شریف کې ورته اشاره شوي ګټه پورته کړو په حدیث شریف کې راغلي چې: د روژې په مبارکه میاشت کې باید د امکان تر حده زړه سواند او خیر ورکونکې و اوسو.

٤-موږ باید له قران کریم سره خپلې اړیکې قوي کړو، ځکه روژه د قران میاشت ده.

٥-موږ باید زیات ذکر وکړو او خپل شرایط باید د زیات ذکر لپاره برابر کړو.

٦-موږ باید خپلې ټولنې ته د خیریه کارونو په کولو او د شفقت په خپرولو سره پر مختګ ورکړو او له اړو خلکو سره دومره مرسته وکړو څومره مو چې په وس پوره وي.

راځئ دا دعا وکړو چې له روژې څخه په داسې حالت کې را و وځو چې ایمان مو چارج کړی وي، ایمان مو قوي کړی وي او له الله جل جلاله سره مو ټینګې اړیکې نیولي وي.

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمني، چهار راهی حاجي محمد داد، سرک ۴، دفتر مـ جمعیت اصلاح. تیلفون:۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵/۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشـ اصلاح افکار:موبایل:۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابـــــل: شـــهر نو، چهار راهی انصاری ،کتاب فروش رسالت.۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر، ۰۳۰۵ـ۸۸

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموي جاده نادر پشتون، مارکیت نظرمنزل۲دوکان ۲۳/ . ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱ / ۰۷۵۲۲۲۲۲۲۲

ننگرهار: جلال آباد، نارنج باغ، عبدالحق مبنه، (دکابل د موټرو اډه) د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر ټیلیفون: ۰۰۶۳۲۴۸۰

جلال اباد- اسحاق زی مارکیټ زیرزمینی

ښي لاس ته لومړی دوکان- اصلاح افکار ۰۷۸۷۰۹۰۶۳۰

کندهار: نوی ښار، د هرات سړک، د سرې جامع غرب طرف ته سوري مېنه د امام ابوحنیفه رح تعلیمي او کلتوري مرکز د جمعیت اصلاح ساحوي د تلیفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ ـ ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لغمان: مهترلام ښار،حمزه مارکیټ تیلفون: ۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: جاده بانک خون، بالا تر از تالار قمر، گذر هشت بهشت، انجمن اخلاق و معرفت تیلیفون: ۰۴۰۲۳۵۵۹۰

بلخ: عقب حمام سره میاشت، مرکز تعلیمی اصلاح ۹۶۹۴۲۴۵

کندز: شهر کندز، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲٤

بغلان: پلخمری،مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ / ۰۷۷۷٤۷٦٤٦۹

لوگر: مرکز، مدینه مارکیت سـرک مســجد جامع، کتاب فروش سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلفون: ۰۷۰۰۰۴۴۹۸۱

لوگر: محـــمدآغه، واغجان بـــازار، پهلوی کلنیک حســـ خیل،تیلفون:۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیـــا: د گردیـــز ښار، مرکـــزي چوک، د نـــي نماینـــد وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزی طبی لابراتوار دوهم پوړ د جمعیت اصـ ساحوی دفتر د اکتر محمد گلاب:۰۷۹۹۱۷۴۵۴۶/۰۷۷۷۱۷۴۵۴۶

تخار: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیض آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸

فراه: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحـ ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوي دفتر

پیشور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلفون: ۱۵۸۵۲۷۹۵

قیمت یک شماره ۱۰ افغانی

جمعیت اصلاح افغانستان

بخش نشرات و فرهنگی

هفته نامه اصلاح اونیره

دلاسلام داصیل فهم منبر

Email:eslahmilli@gmail.com

www.eslahonline.net

دلیکوال پلاوي تر نظر لاندې

دامتیاز خاوند:

جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان

رئیس هیأت تحریر:

عبدالفتاح جواد

مدیرمسئول:

نقیب الله حمید 0774327438

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانکی: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

سرمقاله

وظیفه یی و فرصت تجدید تعهد رمضان آموزشگاه تقوای

ماه مبارک رمضان فرارسید؛ ماه خود سازی، بازنگری و نقد خود، فرصت کسب رحمت، مغفرت و نجات از آتش دوزخ، ماه تقوا و تربیت روح و روان.

این ماه مبارک، برای مسلمانان فرصت می دهد که به خانه تکانی خود بپردازند و به محاسبه کردار، گفتار و رفتار خود توجه لازم نمایند و کم کاری ها، بدرفتاری ها و گناهان خود را جبران نمایند با رجوع به سوی الله متعال و عزم و اراده پولادین در التزام به آموزه های اسلام و تجدید تعهد با خداوند در اطاعت او تعالی در همه زمینه ها و زمانه ها.

رمضان؛ این ماه خجسته و ماه مغفرت را در حالی به استقبالش می رویم که کشور ما گرفتار بحران سیاسی، امنیتی، اجتماعی و فرهنگی شده است؛ بحرانی که یأس و نومیدی را برای مردم این کشور بار آورده است، بحرانی که ملت را به سوی تشتت و پراگندگی سوق داده است و بیماری مزمن تعصبات قومی، سمتی و زبانی را درمیان ملت یک دین و یک فرهنگ شیوع داده است و فضای بی اعتمادی، بدگمانی و بدبینی را برانگیخته است و صحنه را برای بهره برداری های حلقات مغرض و استفاده جوی داخلی و خارجی فراهم گردانیده است و این در حقیقت، ملت و کشور عزیز ما افغانستان را از پیش، بیشتر متضرر می گرداند و تبعات ناگوارتر و غیر قابل تحمل را بر می انگیزد.

رمضان فرصت خوبی است که بازیگران سیاسی کشور، اندکی هوا و هوس و کشش های نفسانی خود را یک طرف گذاشته خدایی بیندیشند و خدایی تصمیم گیرند و للهیت را در همه عرصه های بازی خود محراق توجه قرار دهند و از بازی هایی برخاسته از کشش های نفس که عاقبت نامیمون را برای این ملت بار می آورد، یک سو شوند.

یگانه ارمغانی که رمضان برای مردم افغانستان به ویژه مسئولان نظام و حلقات و شخصیت های سیاسی می آورد، بیدارسازی فکر و وجدان آنهاست، تا درست درک کنند که روزی نزد الله متعال رفتنی اند و مورد محاسبه او تعالی قرار می گیرند و در آن جا نیاز به اعمال صالحه دارند و ضرورت دارند که کسی به دادشان برسد و این اعمال نیک و رفتار خوب و اخلاص است که در روز رستاخیز دست شان را می گیرد و موجبات سعادت و سرفرازی شان را فراهم می سازد.

پس چه بهتر که از همین روز نخست این ماه رحمت، همه مردم و به خصوص گروه ها و شخصیت های سیاسی تعهد نمایند که در تمام عرصه های کاری شان تقوای وظیفه یی را در سرخط کار خود قرار دهند، تقوایی که نجات شان را در پی دارد؛ تقوای وظیفه ی یعنی چه؟ مراد از تقوای وظیفه یی اینست که انسان آنچه در توان دارد، در اجرای وظیفه اش به خرچ دهد، بکوشد وظیفه اش را به بهترین و زیباترین صورت ادا نماید، اگر شخص در اجرای وظیفه اش کوتاهی کرد یا اهمیتی به ادای وظیفه و مسئولیتش قایل نبود، در واقع دچار بی تقوای کاری شده است. یعنی اگر سیاست مدار این کشور مسئولیت خود را نشناخته ادایش نکرد، تقوایی سیاسی و کاری ندارد و اگر تاجر ما در معامله اش به خیانت دست زد، مسئولیت خود را ادا نکرده است و تقوایی کاری نداشته است و اگر رئیس و وزیر این کشور مسئولیت خود را درست ادا نکند در واقع تقوایی وظیفه یی نداشته است و ... و مهم تر از همه مسلمان بایسته تقوایی فکری داشته باشد و تقوای فکری یعنی فکر خود را از همه آنچه که متضاد با دین اسلام است، پاک بسازد از افکارخرافی، مادی گرایی، اندیشه قدرت خواهی و ... بپیراید.

به واقعیت اگر از رمضان درست استفاده کنیم و پیام های آن را در ابعاد مختلف زندگی ما تطبیق دهیم و احساس رمضانی مان را بعداز رمضان با خود داشته باشیم، گره همه مشکلات ما گشوده می شود، ولی مشکل ما این است که ما با رمضان مانند دیگر قضایا، برخورد تشریفاتی می کنیم و به طور مقطعی و نمایشی به استقبال رمضان می شتابیم و بعد از رمضان به همه خواست های دین ما، پشت پا می زنیم و بار دیگر سوار بر مرکب خود خواهی و تمامیت طلبی و غرض ورزی های منفی می شویم و الله متعال این چنین مسلمانی را نمی پسندد.

در اخیر از خداوند می خواهیم تا در آموزشگاه رمضان توفیق مان دهد تا همه درس های رمضان را درست بیاموزیم و در زنده گی خویش تطبیق کنیم؛ به ویژه درس مهم و اساسی تقوا را با همه ابعاد و گونه هایش وارد عرصه های زنده گی خویش نماییم.

فصل نیکیها وتقوی مبارک تان باد

نصیراحمد نویدی
رئیس شورای مرکزی جمعیت اصلاح

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾البقرة.

"ای کسانی که ایمان آورده‌اید روزه بر شما فرض شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما [بودند] فرض شده بود, باشد که پرهیزگاری کنید."

پیامبرصلی الله علیه وسلم درحدیثی در رابطه به فضایل ماه مبارک رمضان می فرماید:

{أتاكم شهر رمضان، شهر مبارك، كتب الله عليكم صيامه، فيه تفتح أبواب الجنة، وتغلق أبواب الجحيم، وتغل مردة الشياطين، فيه ليلة هي خير من ألف شهر، من حرم خيرها فقد حرم} ماه مبارکی به استقبال تان" آمده ماهیکه خداوند روزه آنرا فرض گردانیدم است دروازه های بهشت درین ماه باز و درهای دوزخ بسته می شوند و شیطان های سرکش دربند کشیده می شوند. شبی درآن وجود دارد که عبادت درآن، به اندازه هزار ماه عبادت درشب های عادی فضیلت دارد, کسیکه ازخیراین ماه محروم شد, ازتمام خیرات محروم می شود".

رمضان بخاطرایجاد خداترسی وتقوی درمؤمنان وپاکیزه گی وصفای ظاهری وباطنی جامعهء اسلامی, جمعی از خوبیها را با خود به ارمغان آورده وباب تمام خیرها را می گشاید. فصل ایمانی کم نظیریکه درخلال آن, دروازه های جنت به روی مسلمان باز, دروازه های جهنم به رویشان بسته وشیطان های سرکش دربند ساخته می شوند.

خداوند تبارک وتعالی را شکرگذار باید بود که یکبار دیگر ماه پربرکت رمضان را درحالی مهمان ما می سازد که به لباس صحت ملبس بوده واز نعمت حیات مستفید می باشیم. چه بسی انسانهایی که در رمضان گذشته زنده بودند اما امروز دیگر درمیان ما نیستند ویا دررمضان گذشته صحتمند بودند وروزه می گرفتند ولی حالا از نعمت صحت وثواب گرفتن روزه محرومند. پس باید که قدربزرگ ترین نعمت های پروردگار(زنده گی وصحت را شناخته رمضان امسال را طوری روزه بگیریم که حق روزه گرفتن است.

پیامبرصلی الله علیه وسلم فرموده است: کسیکه قول دروغ وعمل به آن را ترک نکند خداوند به نخوردن ونه نوشیدن وی نیازی ندارد یعنی اینکه یکی از اساسی ترین ارزش های رمضان نگهداشتن زبان ازدروغ و اجتناب از آزار واذیت دیگران است. حتی پیامبرصلی الله علیه وسلم صیام وقیامی را درست نمی داند که هدفمندی اصلی روزه درآن تحقق نیابد طوریکه می فرماید: " رب صائم حظه من صیامه الجوع والعطش ورب قائم حظه من قیامه السهر". چه بسی روزه دارانی که سهم شان ازروزه گرفتن چیزی غیرازتحمل گرسنگی وتشنگی نیست وچه بسی قیام کننده گانی که حاصل شان ازقیام شب خیزی جز بی خوابی نیست.

درحالیکه پس لرزه های پس از انتخابات 24 جوزا سبب شده است تا تعدادی از هموطنان ما عفت کلام و پاکیزه گی زبان را یک طرف کنار گذاشته رقبای سیاسی خویش را به نام های زشت والقاب مبتذل یاد نمایند, رمضان فرصت خوبی است تا همهء ما یکباردیگرحسابات خود را مراجعه نموده و زبان وقلم خویش را طوری استعمال نکنیم که سبب ملامتی ما نزد الله جل جلاله گردیده وروزهء ما را باطل گرداند. بعضی از سلف می گفتند که آسان ترین روزه ترک خوردن ونوشیدن است و جابررضی الله عنه می فرماید:" وچون روزه گرفتی طوری روزه گیر که گوش چشم و زبانت همه از دروغ ومحرمات روزه بدور بوده اذیت رسانیدن به همسایه را ترک نمایی. درخلال روزه باید با وقارومطمئن باشی وروزهای رمضان با ایام عادی ات یکسان نباشد."

دراستقبال ازرمضان باید تابع سیرت صحابه وسلف صالح امت بود که با شور وشعف فراوانی به استقبال رمضان می رفتند وهمهء وقت خویش را برای عبادت وقف می کردند نه اینکه وقت خویش را با دیدن افلام فاسد وسریال های مبتذل وشنیدن موسیقی منهی عنه ضایع بسازیم. پیامبرعلیه الصلاة والسلام می فرماید: " من قام رمضان ایمانا واحتسابا غفر له ما تقدم من ذنبه ". کسیکه شب های رمضان را با اخلاصمندی کامل وبه نیت اجر وثواب زنده نگهداشت, خداوند گناه های گذشته اش را مورد عفو قرارمی دهد".

بیایید درین ماه مبارک همهء ما بدربارخالق بی نیازدست به دعاء گردیده آمرزش گناهان گذشتهء خویش را از الله متعال استدعاء نماییم.

همچنان از باری تعالی عاجزانه بخواهیم تا برمردم افغانستان رحم نموده درکناراعطای اخوت ایمانی, صلح وامنیت مارا ازآزادی وکرامت واقعی وپیشرفت وترقی نیزبرخوردار گرداند. خداوند برحال امت اسلامی خصوصاً مردم مصر, فلسطین, سوریه وعراق رحم نموده آنها را ازشردسائس ودسیسه گران داخلی و توطئه ها و توطئه گران بیرونی درامان سازد. الله جل جلاله اقلیت های مسلمان را ازافریقای جنوبی تا فلپین وازقلب اروپا تا برما درحفظ وپناه خویش داشته دشمنان خون خوار ایشان را خوار وزبون گرداند. خداوند متعال قیادت رشیدی را نصیب امت اسلامی گرداند تا امت را ازحال سرخورده گی کنونی بیرون نموده به ساحل عزت وکرامت واقعی برساند.ربّنا آتنا من لدنکَ رحمةً وهیّء لنا من أمرنا رَشَدا-

آمین یا ربّ العالمین

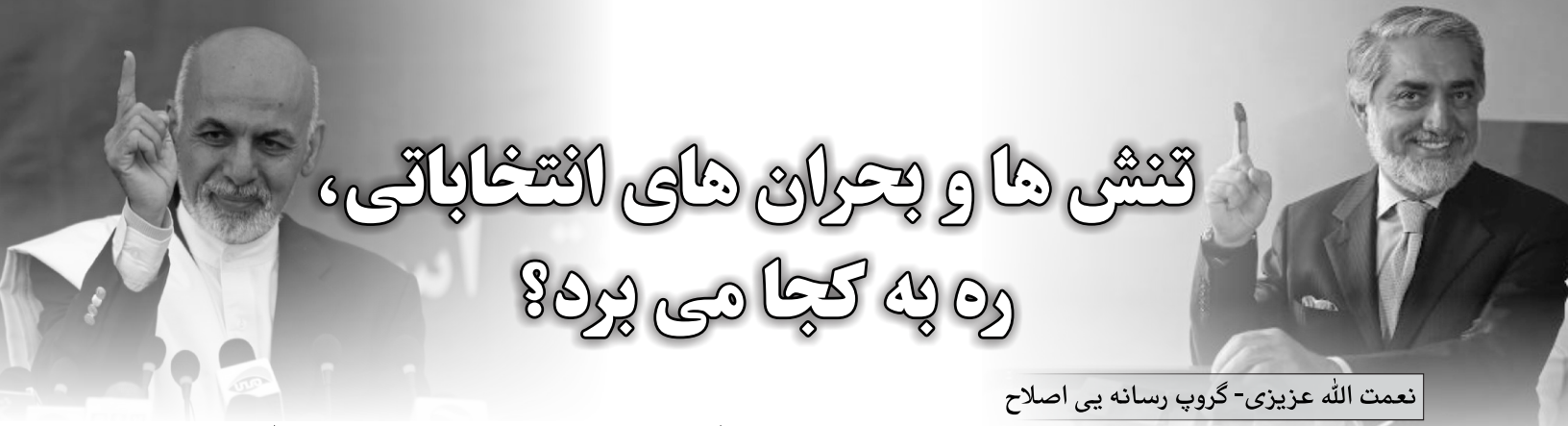

تنش ها و بحران های انتخاباتی، ره به کجا می برد؟

نعمت الله عزیزی- گروپ رسانه یی اصلاح

پس از آن که انتخابات ریاست جمهوری افغانستان دردوراول خود به نتیجه نرسید، طبق قانون اساسی وقانون انتخابات، دوردوم انتخابات میان دونامزد پیشتازبرگزار گردید که طبق برنامه از پیش اعلان شده بتاریخ 24 جوزا دور دوم انتخابات ریاست جمهوری بین داکترعبدالله عبدالله و داکتراشرف غنی احمدزی پیشتازان دوراول برگزارگردید، که با مشکلات گوناگون همراه بود ولی افغانها بازهم بخاطرآینده روشن، مشکلات را پشت سرگذاشته وبار دیگر انگشتان خودرارنگ کردند.

ولی باگذشت چند روزازبرگزاری انتخابات داکترعبدالله عبدالله درحالی باکمیسیون های انتخاباتی اعلان مقاطعه کرد که گزارش های تائید نشده نشان می دهد که داکتراشرف غنی احمدزی نسبت به رقیب خود پیشتازاست.

اینکه چگونه کشور ازبن بست موجوده به سوی وضعیت مسالمت آمیزبرده شود؟ چه راه های وجود دارد تا کشوربه سوی بحران نرود؟ مؤثریت مداخله سازمان ملل متحد درجلوگیری از حالت بحرانی چه خواهد بود؟ وآیا تلاش هابرای خاتمه جنگ جاری به عوض اینگونه انتخابات مشکل زا بهترنه بود؟ در این رابطه با آگاهان امورسیاسی ونمایند گان مردم درولسی جرگه صحبت کردیم که دراینجا با شما شریک میسازیم.

وحید مژده آگاه وتحلیل گر امورسیاسی درباره اینکه یک کاندید اشتراک کننده دردوردوم انتخابات ریاست جمهوری قبل ازاعلام رسمی نتایج باکمیسون های انتخابات روابط خودرا به حالت تعلیق درآورد و چه راه های وجود دارد که بن بست موجوده به یک وضعیت مسالمت آمیزوقابل پذیرش برای همه تبدیل شود گفت:

قدم نیک ومبارکی که برداشته شد(آقای ضیاءالحق امرخیل رئیس دارالانشای کمیسون مستقل انتخابات) استعفای خودرا اعلان کرد،که این یکی ازخواسته های داکترعبدالله عبدالله بود که با بر آورده شدن آن آقای عبدالله دوباره همکاری خود را باکمیسون های انتخابات اعلام کرد که این برای بیرون رفت ازبحران موجود خبرخوش است که ما شنیدیم وامیدوارهستیم که تفاهمات ازسرگرفته شود.

وحید مژده درمورد اینکه آیا استعفای امرخیل باعث خواهد شد تا نتایج نهایی انتخابات را داکترعبدالله عبدالله بپذیرد افزود:چون داکتر عبدالله شرایط دیگری نیز دارد و من بعید میدانم که شرایط وی قابل تحقق باشد، ازآن جمله شنیده ام که آنها میخواهند انتخابات دوباره صورت گیرد، که پذیرفتن چنین چیزی ازجانب کمیسیون مستقل انتخابات ناممکن است و از نظرمالی هم چنین کاری مشکل خواهد بود.

عبدالستارخواصی نماینده مردم درولسی جرگه در این مورد که یک کاندید باکمیسون های انتخابات مقاطعه اعلام کرد و این سبب زایش بحران شده است. برای حل این موضوع چه راه های وجود دارد ایشان به این نظر است که انتخابات یک روش بخاطررسیدن به قدرت ونظام سیاسی است، وقتی که دوردوم انتخابات شروع میشود ودوکاندید محترم رقابت میکنند طبیعی است که آرای مردم سرنوشت ساز است وهرکه بیشترین آرا را بدست می آورد به اریکه قدرت تکیه خواهد زد؛ اما زمانی که منجربه مشکلات می شود ویاجنجال برانگیزمیشود، خوب است که کمیسون مستقل انتخابات بخاطرفراهم آوری قناعت کاندید در روشنایی قانون به آنها جواب بدهد؛ به نظرمن راه حل فقط قوانین میتواند باشد. مصلحت ها وجرگه ها راه حل نیست؛ چون درمواردیکه قوانین صراحت داشته باشد خوب است به قوانین رجوع شود اگردرقوانین موضوع مبهم میباشد در آن زمان ، میتوان راه تفاهم ودیالوگ رااختیارکرد.

اما اگراین وضعیت بحرانی وجنجال بین کمیسون انتخابات ونامزدان دوردوم همچنین ادامه داشته باشد، به نظرشما

وضعیت جاری وپروسه انتقال قدرت، کشور را بسوی یک بحران عمیق دیگر سوق نخواهد داد؟

وحید مژده دراین مورد چنین نظردارد: همین حالا وضیعت بحرانی وشاهد بحران هستیم، سطح بیکاری ا فزایش یافته ، تمایل به سرمایه گذاری ها درافغانستان کم شده است، که همین کم شدن تمایل به معنی فرارسرمایه به خارج از کشور است و این نشان دهنده یک حالت بحران اقتصادی در کشور است ونشاندهنده یک حالت کاملاً غیرعادی شمرده می شود.

نکته دیگربیکاری ایکه ناشی ازهمین کاهش سرمایه گذاری است، البته قسمت بیشتر بخش استخدام درکشورازطرف سکتورخصوصی تامین میشود،ولی وقتی که سرمایه گذاری کم شد معلوم داراست که سطح استخدام کاهش می یابد واین بالای امنیت تاثیر گذاراست همین حالاقیمت هادربازارها به شدت افزایش یافته،ومردم نگران آینده هستند همه اینها نمایانگربحران است که درکشورآغاز شده است.

همچنان عبدالستارخواصی درمورد اینکه جنجال بین کمیسون انتخابات ونامزادان دوردوم، پروسه انتقال قدرت کشوررا به سوی بحران سوق نخواهد داد؟می گوید: کسی که میخواهد مشکل افزایی کند ،موضوع جداگانه است اما وقتی که مشکل پیدا می شود باید به قانون مراجعه شود، اگر دلایل مقنع وقانع کننده درپرتو قانون موجود باشد، کمیسیون مکلف است جواب دهد ، درغیرآن هرکه بخواهد مشکل پیداکند،طبیعی است که کشور به سوی بحران میرود.

خواصی افزود که به نظر من هرکسی که اگرکمیسیون باشد، یا کاندید، وقتی ازقانون سرکشی کند مسؤولیت بعدی بدوش آنها خواهدبود.

موصوف تاکید می کند که بهتراینست که برای جلوگیری ازبحران به قوانین رجوع شود ویااین اینکه یک تفاهم صورت بگیرد. وکشوربه سوی بحران بردن به خیرهیچ کسی (کمیسون وکاندید نخواهدبود.)

خواصی درادامه می گوید: به هیمن اساس اگر ما افغانستان را داشته باشیم نظام راهم خواهیم داشت وخدانخواسته اگرکشوربه بحران کشانده شود، افغانستان بدست مانباشد ، پس نظام، پادشاهی، وسلطنت اصلاً مفهوم ندارد بخاطر منافع علیای کشور راه حل های درقوانین جستجو وبعد از طریق تفاهم و راه های دیگری که مشکل گشا باشد وکشور را ازبحران بیرون سازد استفاده صورت گیرد.

اما مداخله سازمان ملل متحد وبرخی نهاد های دیگربین در این مورد تا چه حد مؤثریت خواهد داشت ؟ دراین رابطه بازهم وحید مژده به این نظر است که من فکرمی کنم مشکلی که به وجودآمده باید بین خود افغانها حل می شد ،اگرمابه خاطرداشته باشیم درانتخابات سال2009م آقای کرزی خارجی ها را به مداخله درانتخابات متهم کرد وگفت که اینها بودند که انتخابات راخراب کردند.

مژده می افزاید که اگرحالا ما دوباره می آییم که سازمان ملل متحد باید مداخله کند ، سازمان ملل متحدامکانات محدودی برای مداخله خود دارد ، مثلاًمیتواند بین دونفرمذاکراتی راسازماندهی کند و زمینه ای تفاهم را ایجاد کند، ولی سازمان ملل متحد نمی تواند که بیاید صندوق های رای را ببیند ورای پاک وتقلبی راازهم جداسازد.

وی همچنان به این نظر است که این کارکمیسون مستقل انتخابات است که آنرا باید انجام دهد، اما داخل شدن سازمان ملل متحد دراین پروسه معنی دیگری را میدهد و آن اینست که سازمان ملل متحد درایجاد یک حکومت که اگرنام آن ائتلافی یا مشترک گذاشته شود دراینطورمراحل می تواند نقش مهم تری را ایفا کند.

ولی عبدالستارخواصی نماینده مردم پروان در ولسی جرگه در پاسخ به همین سوال می گوید که سازمان ملل متحد اداره ای است که درجهان درمورد موضوعات اختلافی ومشکل زا مداخله میکند ، ولی مداخله باید به صورت درست آن باشد و

مداخلـه منفـی وجانبدارانـه نباشـد، مداخلـه ای باشـد کـه بتواند کشوررابه سوی ثبات سوق دهد.

در مورد اینکه آیا تلاش ها برای خاتمه جنگ جاری به عوض برگـزاری ایـن گونـه انتخابـات جنجـال برانگیـز بهتروخـوب ترنبود؟ آقای مژده به این نظر است که :" مـن ازهـمان روزاول که اسامی کاندیدان مشخص شـد بـه ایـن بـاوربودم کـه ایـن انتخابات طـوری سـازمان دهـی شـده کـه بایـد دردوراول بـه نتیجه نرسد."

مژده می افزاید: ما ازهمان ابتداء این مسـئله رامطـرح کـردیم که بجای اینکارباید اول صلح درافغانستان آورده شود و قـدم های درجهت صلح برداشته شـود ویـک حکومـت مـورد قبـول همه بوجود بیاید ، اما همه می گفتند که فقط وفقـط راه حـل برای مشکل افغانستان انتخابات می باشد.

وی افزود: حالا ما می بینیم که انتخابات صـورت گرفـت ولـی بسوی یک بحران رفت وبجـای اینکـه کشـور رابسـوی آینـده روشن ببرد متاسفانه بسوی بحران سوق داد.

این تحلیلگر مسایل سیاسی به این نظـر اسـت کـه: مـا فعـلاً درحالـی سردرگمی هستیم، اگروضع به همین شکل ادامه یابد وباالاخره به نتیجه نرسد وتنش ها بیشترشود معلـوم دار کـه جنـگ درافغانسـتان شـدت بیشـترخواهد پیـداکرد وعوامـل دیگرنارضایتی هم سبب نا امنی بیشترخواهد شد.

مژده می گوید کـه بـالاخره بـه همـین نتیجـه میرسـیم کـه ای کاش! به عوض انتخابات، در قـدم اول درجهـت تفـاهم ملـی وایجاد یک فضـای امـن درکشورکوشـش میکـردیم وبعـد ازآن دریک فضای امن انتخابات را برگذارمی کردیم.

اما عبدالستارخواصی درمورد اینکـه تـلاش هـا بـرای خاتمـه جنگ به عوض برگزاری چنـین انتخابـات مشـکل زا چـه قـدر بهتر وضروری بوده می گوید: جای شکی نیست کـه افغانهـا نیازبیشتر به صلح وثبات درکشـوردارند وآوردن صـلح وثبـات درقدم اول وظیفه خود افغانها است که بایـد بـین خـود کنـار بیایند و در قدم دوم وظیفه همسایگان ما است ودرقدم سوم وظیفه جامعه جهانی که باید در راسـتای اسـتقرار صـلح در این جا مداخله مثبت می کرد.

به نظر این نماینده مـردم حلقـات درونـی وبیرونـی درطـول سی وپنج سال گذشته نخواسته و نمی خواهند صلح وثبـات درافغانستان تامین ویک نظام مقتدر ایجاد شود.

خواصی مـی افزایـد: ایـن حلقـات درونـی وبیرونـی همیشـه خواسته انـد افغانسـتان بـی ثبـات ویـک بازارمصرفـی بـرای همسایه ها باشد وآنها هیچ گاه نمیخواهند افغانسـتان نظـام سیاسـی مقتدر،افغانسـتان شـمول وقابـل قبـول بـرای همـه اقشارجامعه داشته باشد

آقای خواصی درادامـه میگویـد: اول مـاخود یعنـی کسـانیکه دست اندرکار درنظـام هسـتند وهـم چنـین مخـالفین مسـلح دولت، ملامت هسـتیم، ودرقـدم دوم کشـور هـای همسـایه کـه مداخلـه ای شـدید دارنـد ودرقـدم سـوم جامعـه جهـانی کـه بسـیاربی تفـاوت عمـل کـرد وآنهـا فقـط شـعاربنام تروریـزم والقاعده راسردادند که تاحال تروریسـت دردنیـا هـم تعریـف نشده نظام کـه درعـراق آورده شـد ونظـام مقتدربخاطرسـلاح های بیولوژیکی منهدم ساخت کـه حـال سـیل خـون درآنجـا جاری است ودیموکراسی تحمیلـی طبیعـی اسـت کـه نتـایج مثبت درقبال ندارد ودرکشورهای دیگرمثل مصرکه مسـلمانان درآنجا ازطریق رای مـردم بـه قـدرت رسـیدند ولـی علیـه آنهـا کودتای نظامی صورت میگیرد اصلاً ایـن یـک مشـکل جهـانی است وقتی که جهان یـک قطبـی شـد یعنـی بعـد از شکسـت پـیمان وارسـا کـه پـیمان نـاتو یکـه تازماندرهرگوشـه جهـان میخواهد کشـورهای خـورد را مطیـع خودسـازند. ولـی امـت مسلمه هیچ گاه درفکراین نبوده که به صـفت امـت واحـدعمل کندبلکه بدبختانه کشورهای مسلمان به جان یک دیگرافتیـده خون یک دیگررامی مکند.

خواصی همچنان به این نظر است که کشورهای اسـتعماری بخصوص امریکا هیچ گاه نمی خواهـد درکشـورهای اسـلامی صلح واستقراربرقرارشود وتـا وقتیکـه امـت مسـلمه بـه کتـاب رهنمای خود روی نه آورد از مشکلات موجود رهـایی نخواهـد یافت. قسمیکه خداوند (ج می فرماید:(به ریسمان (دین) مـن چنگ بزنید و تفرقه نشوید) پایان

پوهنیز نصاب ته پاملرنه وکړئ،
که نه نو عیسوي بچیان به ونه زغملی شئ!

عبدالرزاق حبیبي

په افغانستان کې له زده کوونکو سره دوه ستر ظلمونه کېږي، چې زما په اند د ښلو نه دي، یو په قرآن کریم کې په مفته توګه کامیابول یعنې چې هیڅ قرآن کریم له مخې هم نه شي ویلی او د قرآن کریم په مضمون کې کامیاب کړل شي او بل د ژبو په برخه کې چې د پښتو ژبو سیمو ځوانان هیڅ دري نه وي زده او په دري کې کامیابېږي او همداسې بر عکس.

کله چې پوهنتون ته لاړ شي هلته هم ورته د اسلام د ځینو برخو فلسفې ویل کېږي، او د اسلام په ډېرو اساسي احکامو او موضوعاتو یې سر نه خلاصېږي او آن یوه غټه فیصدي خو ترې لا بوی هم نه وړي. لکه څنګه چې دلته قرآن کریم لوستل او یا هم د اسلام د اساسي او یا لومړنیو موضوعات تدریس په نصاب کې نه وی، نو ځکه په دې مرحله کې هم ځوان له اسلام سره یواځې هومره آشنا وي د څومره په اړه چې په امتحان کې پوښتل کېږي.

په جومات کې د قرآن کریم د زده کړې نصاب په خپل پخوانی شکل تدرېسېږي او د نورې اسلامي نړۍ په ډول د قرآن کریم د زده کړې له نویو میتودونو څخه هیڅ ډول استفاده نه کوي، د کوتک په زور ماشومانو ته قرآن کریم ور زده کول کېږي، سره ددې چې دا په آسانه او ښکلې شېوه سره چې ماشومان خپله په خپل شوق او منډو جومات ته لاړ شي او قرآن کریم زده کړي هم ډېره شونی ده او کېدی شي.

د جرمني میشتي ستر داعي عبدالرحیم ګرین په اړه مې اورېدلي و، چې هغه په جومات کې د کوچنیو ماشومانو سره خپله د منډې مسابقه او ګڼ شمېر نورې لوبې کوي، تر څو یې له جومات سره آشنا کړي او ماشومان خپله د ټاکل شوي وخت په رارسېدو سره جومات ته په منډو شي.

همدا ډول یو دوست راته کیسه کوله، چې په پېښور کې د دارالحفاظونو لپاره له حفاظو د عربانو لخوا ازموینه اخستل کېده نو کله به یې چې له کوم حافظ څخه پوښتنه وکړه، چې که ماشوم د درس پر مهال شوخي کوله نو څه به پرې کوئ نو حافظ به ویل چې پوه به یې کړم، نو ممتحن به پوښتنه وکړه، چې که بیا هم پوه نه شو؟ نو هغه به وویل چې په لښته به یې سم کړم، نو وایي هغه به یې رخصت کړ، همداسې یې په سلګونو حافظانو کې څو کسه پیدا کړل، چې لښته یې یاده نه کړه او هماغه یې بالآخره په دنده وګومارل.

زمونږ په ټولنه کې همدا حال دی، چې د وهلو استادان ډېر لرو اما د پوهولو کم، که مو د وهلو پر ځای له پوهولو کار واخیست نو بیا آسانه ده، چې وکړی شو، ماشومان له کوچنیوالي د دین زده کړې ته وهڅوو. متاسفانه دلته که کوم ماشوم د جماعت پرمهال جومات ته راغلی وی او یوه کوچنۍ خندا یې وکړه او یا یې هم منډه ووهله نو د ټول جومات خلک پرې سترګې را وباسي چې ولې یې داسې ستره شوخي وکړه او په دې ډول یې د ماشوم احساسات دومره وځپل چې هغه ته بیا د جومات د نوم له یادېدو سره د هغو خلکو غوصه وریادېږي او په دې ډار کې وی چې ګوا کې په کوم غیر عادي حرکت سره یې د جومات سپین ږیري ونه وهی.

نیویارک ټایمز اخبار خبر خپور کړی دی، چې یو افغان ځوان چې د کابل طبي پوهنتون څخه هم فارغ شوی دی، عیسوی شوی دی، نیویارک ټایمز لیکلي، چې یاد ځوان په پاکستان کې مېشت و او بیا د اروپا په لور په قاچاقي توګه د ایران، ترکیې او یونان له لارې جرمني ته رسېدلی دی.

په جرمني کې د مېشتېدا پر مهال یې د کډوالو په کمپ کې وخت تېر کړی دی او له یاد کمپ څخه د عیسوي مبلغینو د لیدنې او عیسویت ته د هغوی لخوا د تشویق وروسته عیسوي شوی دی، نوموړي څه موده وروتسه د جرمني حکومت ته د تابعیت د ترلاسه کولو اسناد وړاندي کړي دي خو د هغوی لخوا رد شوي دي او بېرته افغانستان ته را لېږل شوی دی.

له دې ځایه پاکستان ته تللی او په پاکستان کې یې د عیسویت اسناد سکن کړي او فلش کې یې اچولي دي، چې څوک یې ونه ګوري خو څه موده وروسته یې اوښې ور څخه فلش غوښتی او ده هم ورکړی، په داسې حال کې چې له ده څخه هېر و، چې په فلش کې یې د عیسویت اسناد دي، خو اوښې یې د عیسوي کېدو خبره له کورنۍ سره شریکه کړې او چې راغلی دی نو له وهلو او ټکولو وروسته یې په کوټه کې بندي کړی دی، د شپې له کوټې تښتېدلی دی او کابل ته راغلی، په کابل کې یې د کوچنیوالي یو ملګري سره په یو پټ ځای کې په زېرزمیني کې مېشت دی، پلار یې ورپسې ګرځي او وایي که یې پیدا کړی بې له مرګه یې نه پرېږدي.

خو پلار یې د تربیې پرمهال هېر کړي و، چې د عصري علومو تر څنګ باید زوی یې په خپل دین هم ځان پوه کړي او د طب ترڅنګ دې اسلامي علوم هم ولولي تر څو خپل دین د پټو سترګو پر ځای په علمي او خلاصو سترګو ومني، نه دا چې په میراثي ډول.

مشکلات له هغه کوچنیوالي پیدا شوي دي، چې په کوچنیوالي کې ماشومان له خپل دین سره په رښتیني معنی اشنا کولی نه شي، که په کوچنیوالي کې ماشومان په داسې سرګرمیو مصروف کړی شي، چې له هغې لارې یې له خپل دین سره مینه پیدا شي نو یقینا چې بیا د عمر په لوړېدو هیڅکله د دین څخه د لرې والي په لور حرکت نه شي کولی.

منم چې زمونږ ټولنه اسلامي ټولنه، اسلامي عادات، احکام او اخلاق په کې په ډېره فیصدۍ سره حاکم دي، خو دا ناممکنه ده، چې ټول ځوانان دې همېشه په همدې ټولنه کې و اوسېږي، ځوانان کېدی شي له دې ټولنې څخه فاصله واخلي او د بل دین ټولنې ته لاړ شي، چې هلته بیا ورته د دیني آزادۍ او هر ډول فحشاء او اخلاقو آزادي وي او کوم سرحد ونه لري، نو یقینا، چې بیا یې د ګمراه کېدو احتمالات ډېرېږي.

د تحصیل په نامه هند ته یوه ډله افغان ځوانان لاړل او هلته د عیسوي مبلغینو لخوا د هغوی باطل دین ته وهڅېدل، چې بالآخره ورسره عیسویان شول او آن د پېغمبر صلی الله علیه وسلم او قرآن په حق کې یې ډېرې ستری بې حرمتی ترسره کړې، لامل یې څه و؟

تر ټولو ستر لامل یې د خپل حق دین په اړه ناپوهي وه، ځکه چې دین یې په میراثي ډول خپل کړی و نه په علمي او عملي ډول، په اسلامي ټولنه کې اوسېدلی و خو د نورو افرادو په تقلید نه دا چې خپله په خلاصو سترګو د خپل دین تمرین وکړي.

د نورې نړۍ د باطل دین پیرو ځوانان نن سبا په زرګونو او ډلې ډلې د اسلام په لور را مات دي، لامل یې دا دی، چې غواړي خپل دین په شعوري توګه انتخاب کړي نو بالآخره د شعوري انتخاب پر مهال ګوري، چې نه په عیسویت کې د ژوند کومه لار شته، نه په یهودیت کې نه په بودائیت کې او نه هم په کوم بل دین کې.

په پای کې دې ته مجبورېږي، چې خپله هغه ورکه چې هم په کې د دې دنیا لپاره د ژوند کړنلاره وي او هم د هغې دنیا لپاره هماغه دین انتخاب کړي او د مسلمانېدو اعلان وکړي، که پخوا یې هرڅومره بد اخلاق او جنایتونه ترسره کړي وي خو د اسلام او سلام دین ته په را تګ دومره کلک مسلمان شي، چې آن میراثي مسلمانان هم ورته حیران وي، چې له دوی هم مخکې لاړ شي.

اوسمهال په داسې حال کې چې نړۍ د یو کلي بڼه غوره کړې ده او یو انسان کولی شي، په څو ساعتونو کې په اروپا او څو ساعته وروسته په اسیا، امریکا، استرالیا او ... کې وي نو په همدې اساس کولی شي، چې په یوه ورځ کې د څو دینونو پیرو ټولنې تجربه کړی او د هغو ټولنو افراد وکړی شي، چې ددې شخص دین چلنج کړي او یا یې هم د خپل دین په ډېرو اساسي برخو کې وننګوي، نو په دې وخت کې انسان دوه لارې لري یا به د هغه شخص په خبرو قناعت کوي او د هغه دین به ورسره منې او یا به هم له خپل دین څخه په داسې بڼه دفاع کوي، چې د مقابل لوري قناعت پرې حاصل شي او که هغه اسلام ته را ونه بلې نو دومره وکړی شي، چې خپل ځان ترې خلاص کړي.

په اروپایي هېواد کې مېشت یو ځوان راته وویل، چې دلته په راتګ راسره ځیني عیسوي مبلغینو سره مخ شوم او د اسلام په اړه یې داسې پوښتنې وکړې، چې ما پخوا د هغو په اړه اورېدلي هم نه و، نو بالآخره دوه لارې مې لرلې یا به مې د هغوی خبره منله او یا به مې هم په عقلي او له دلیل سره هغوی ته ثابتوله چې د اسلام دین حق او د هغوی دین باطل دی نو ځکه مې ورڅخه وخت وغوښت چې ستاسو د سوالونو ځوابونه درته پیدا کړم، په انټرنېټ کې مې اصلاح انلاین ویب پاڼه پیدا کړه او هغوی ته مې ټول هغه ځوابونه ورکړل چې د اسلام په اړه یې کول، نو بالآخره یې له غم څخه خلاص شوم او بیا یې له ماسره بحث کولو ته زړه ښه نه کړ.

همدا ډول په امریکا کې مېشت یو بل ځوان هم همدا ډول کیسه کوي، چې د امریکا په یوه ښار کې یې کوټه د اوسېدو لپاره په کرایه ونیوله د کلیسا څخه عیسوي مبلغین راغلل او کلیسا ته ورتګ لپاره یې دعوت کړم، ما هم ورته یوه او بله ورځ کول بالآخره مو سره بحث پیل کړ، نو ما له مخکې څخه ټولې هغه نیوکې چې په اسلام وې او یا پرعیسویت شوې وې دواړه لوستلې وې نو ځکه مې د اسلام په اړه د هغوی ځوابونه ورکړل او د عیسویت په اړه مې چې له هغوی څخه داسې پوښتنې وکړې چې ځوابول یې ورته سخت و نو د کلیسا له مشر سره یې مباحثې ته وبللم، نو کله چې مې له هغه څخه پوښتنې وکړې نو وخت یې وغوښت او بالآخره بیا مې د هغه کلیسا د مشر څو ځل پوښتنه وکړه، خو راته یې وویل چې هغه شتون نه لري.

نو که غواړو، چې ماشومان او یا راتلونکی نسل مو د نورو دینونو لخوا تر چلنج لاندې رانشي او په داسې یو حالت کې قرار ونه لري، چې د هغوی تر تاثیر لاندې راشي او دروغجن دینونه یې ورسره ومني، نو باید له همدا اوسه لاس په کار شو او خپلو اولادونو ته داسې روزنه ورکړو، چې د خپل کم تر کمه د خپل دین د اساسي برخو په اړه پوره معلومات ولري.

په افغانستان کې اوسمهال د زده کړې فیصدي یا هم د سواد کچه لوړه شوې ده، نو په دې اساس شاید داسې کمې کورنۍ وي، چې په کور کې یې یو باسواده شخص شتون ونه لري، نو که د پیسو د ترلاسه کولو په موخه په خپلو ماشومانو عصري زده کړې کوئ نو د ابدي ژوند او آخرت ترلاسه کولو لپاره باید دیني درس هم په کور کې ولرو، خپله کورنۍ وروزو او له دین سره یې اشنا کړو.

د اسلام او عیسویت (چې اوسمهال د اسلام سره د مقابلې لپاره تر ټولو دینونو عیسوي مبلغین ډېر کوښښ کوي) په اړه باید خپل اولادونه پوه کړی شي او لږ تر لږه باید هغه عامې او مشهورې نیوکې چې عیسویان یې په اسلام کوي باید ور زده کړل شي، باید هغوی وپوهول شي، چې د اسلام د دین د پیروۍ په وخت کې له کومو ګواښونو سره مخ کېږي او دوی باید ورته څه ځواب ولري، هغوی ته باید وویل شي، چې عیسویت ولې باطل شوی دین او د بطلان اساس یې څه دی، ولې مونږ د اسلام پیروي کوو او د نورو دینونو د پیروۍ څخه ځان ساتو؟

دا او دا ډول نورې ډېرې هغه پوښتنې دي، چې باید ځوابونه یې خپلو اولادونو ته ور زده کړو، که مو نن ورسره دا پوښتنې او د هغوی ځواب په خپله مطرح نه کړل نو سبا به یې ورسره نور مطرح کړي چې بیا به یې د ځوابولو پرمهال په دوه لارې کې پاتې وي، چې خپل دین راټینګ کړي، د بل باطل او د هر ډول بې بندوباریو پرمخ خلاص دین خپل کړي او کنه سیکولر او بې دینه شي چې هیڅ ډول دین منلو ته چمتو نه وي.

نو که غواړئ، چې له خپله ځانه وروسته داسې اولاد د رسول الله صلی الله علیه وسلم امت ته وړاندې کړئ، چې هغه د درباب د ځګ په شان وي چې هیڅ ډول فایده ونه لري نو د اولادونو د اسلامي روزنې په وړاندې بې تفاوته پاتې شئ او که غواړئ چې له ځانه وروسته داسې اولاد پرېږدئ چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یې په اړه فرمایي چې زه مې د خپل امت په ډېروالي افتخار کوم نو بیا یې داسې وروزوئ چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم په پیروۍ او امتیت افتخار وکړي، په خلاصو سترګو یې ومني او د منلو ترڅنګ یې د نورو د رابللو لپاره همېشه په هڅه کې وي.

اړیکې: habibi@eslahonline.net

گلبرگهای ادب

دهه ی رحمت در راه است

دستمان به جای بند نیست پشت سرمان برای ما رحمت می فرستند وقتی این رحمتها به کار من و شما می آید که خودمان زمینه اش را فراهم کرده باشیم یک مقدماتی را فراهم کرده باشیم به عنوان مثال شما دارید در یک راه تاریک حرکت می کنید یک چراغ قوه هم در دستتان گرفتید این چراغ قوه را شما می توانید جلوی راحتان بگیرید که ببینید یا هم می توانید به یکی بدهید که پشت سرتان بگیرد و امیدوار باشید که جلوی راه شما را روشن می کند. آن نور که از پشت می آید تنها وقتی ارزشمند است که خود هم از جلو نوری داشته باشی تعبیر قرآن همین است

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحاً عَسَى رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا)

اي مؤمنان ! به درگاه خدا برگردید و توبه خالصانه‌اي بکنید، شاید پروردگارتان گناهانتان را محو نماید و بزداید، و شما را به باغهاي بهشتي داخل گرداند که از زیر آن رودبارها روان است. این کار در روزي خواهد بود که خداوند پیغمبر و کساني را خوار و سبك نمي‌دارد که با او ایمان آورده‌اند. نور ایشان، پیشاپیش و سوي راستشان در حرکت است.

د روژې څلور ستري موخې

۱ ـ له سهاره تر لمر ډوبېدو پورې روژه نیوونکی له خوراک څښاک او د نفسي خواهشاتو له پوره کولو نه بند وي.

۲ ـ د شپې تراویح بیا ورپسې د نورو نفلي لمونځونو او پېشلمي په واسطه د خوب د کنټرولو زمینه مساعده شوې.

۳ ـ د تلاوت، ذکر، استغفار، کثرت او ډېر والي ته هڅونه شوې،چې د خبرو کمولو تدبیر ده.

۴ ـ د روژې په وروستیو لسو کښې یې اعتکاف سنت وګرځاوه او پدې سره یې له خلکو سره د کم تلو راتلو او د بې ځایه ناستې د پرېښودلو لپاره تدبیر وشو.

ټوله میاشت د دې اعمالو کارونو د تمرین کولو مطلب دادی چې دا خصلتونه دایمې اخلاق او عادات شي، ځکه چې د پوره دېرش ورځو د پېشلمي د حکم له امله د سهار وخته پاڅېدو عادت پیدا کوي، او د ټولې میاشتې د تراویحو حکم یې ورکړ، مطلب دادی چې د شپې مهال د ډېرو لمونځونو کولو عادت پیدا شي.

هلاک دې شي هغه څوک چې...

لدې امله چې په روژه کې هم د چا ګناهونه معاف نه شي، نو د هغه انسان لپاره هلاکت دی، څرنګه چې جابر بن عبد الله (رضي الله عنه) روایت کوي چې یو وارې رسول الله (صلی الله علیه وسلم) منبر ته د ختلو اراده وکړه، چې کله یې په اولنی پاټکي قدم مبارک کیښود، نو ویې ویل: آمین، په دوهم پاټکي یې بیا وویل: آمین، او په دریم پاټکی یی بیا وویل: آمین، صحابه کرامو پوښتنه وکړه، ای د الله رسوله! نن مونږ ستا څخه منبر د ختلو په وخت کې دری ځله آمین واوریده، رسول الله (صلی الله علیه وسلم) وفرمایل: « کله چې ما په اول پاټکي قدم کیښود نو جبرئیل (علیه السلام) راغی او وی ویل: هلاک دی شي هغه څوک چې روژه بیامومی، او بیا هم د ده ګناهونه ونه بښل شي، نو ما وویل: آمین، کله چې ما په دوهم پاټکي قدم کیښود هغه بیا ووئیل: تباه دی شي هغه څوک چی خپل مور پلار دواړه او یا یو یې ژوندی بیامومي او بیا هم هغوی د ده د مغفرت وسیله نه شي، نو ما وویل: آمین، هغه بیا وویل: هلاک دې شي هغه څوک چې ستا نوم یاد شي او پر تا درود ونه وایي، نو ما وویل: آمین»، (الأدب المفرد للامام البخاري، کتاب الأذکار، باب من ذکر عنده النبی (صلی الله علیه وسلم) فلم یصل علیه).

فرصت رمضان

رمضانی فرصتیست طلایی برای جستجو گر خیر در آن. فرصتیست که در خلال آن انسان روح اداره و کنترول نفس را بدست می آورد. روحی که انسان را مجبور گردانیده است تا سی روز تمام از طرف روز خورد و نوش را ترک نموده و به دافع شهوانی اش جواب ندهد. و هر آن شخصی که توانست یک ماه تمام بر خود چنین اراده و کنترولی داشته باشد به یقین بداند که او اگر به مرض سگرت، و یا دیگر اعتیاد ها مبتلاء است، خیلی ها به آسانی خواهد توانست آنرا ترک نماید. او شخصیت که میتواند خود را کنترول نماید تا دو باره به آن اعتیاد بر نگردد. زیرا او شخص عادی نیست بلکه او توانسته است یکماه تمام از طرف روز خود را از نان و آب که اساسی ترین غریزهٔ انسانی است و همچنان از شهوات نگهدارد.و چه بجا گفته است استاد بزرگوار مصطفی السباعی ؛ (الصیام رجولة مستعلنة، و إرادة مستعلیة) - روزه مرادانگی آشکارا و ارادهٔ عالی و بلند است-

و معلوماتی

د روژې له پیله مخکې دې هېر نشي؟

له خپل ځان سره محاسبه وکړه! د محاسبې نه مو هدف دادی چې هر مسلمان ورور او هره مسلمانه خور باید مخکې د روژې نه خپل ځان محاسبه کړي ، اوپه خپلو ټولو هغو ګناهونو چې کړي یې دي د ندامت اوښکې تویې کړي. او خپل ځان پر دې ملامته کړي چې ولې یې په الهي عباداتو کې د کسالت او تمبلۍ څخه کار اخستی دی. او په دې اړه لوی څښتن تعالی داسې فرمايي:(یا ایها الذین آمنوا اتقوالله ولتنظر نفس ما قدمت لغد وتقو الله ، ان الله خبیربما تعملون ــ و لاتکونوا کا الذین نسو الله فانساهم انفسهم ،اولیک هم الفاسقون) سورة الحشر.

نو هر مؤمن مسلمان ته ښايي چې تل له خپل ځان سره محاسبه وکړي ،او خپل ځان پړ وګڼي ،او د محاسبې لپاره ځانګړی وخت په نښه کړي.امام حسن البصري په دې اړه داسې فرمايي : چې مؤمن تل د خپل ځان سره محاسبه کوي ، چې اوس زه څه کوم؟ اوس زه څه خورم؟ او څه څښم؟ خو فاجر انسان د خپلو اعمالو په وړاندې ځان مکلف نه ګڼي، او په بل ځای کې داسې فرمايي: نفس د هغه خاین دوست په څېر دی چې ورسره په مال کې شریک یې ، که ټینګه محاسبه دې ورسره ونکړه ،ټول مال به دې لوټ کړي.

ای ګناهګاره!

اې ګناهګاره! وروسته له دې ستا لپاره هېڅ عذر نه پاتې کېږي، الله پاک درته ټولې لارې چمتو کړې، چې د هغه خواته ورشې، توبه وباسې او د هغه پر لور په توبه کوونکي زړه وروګرځې.

خپل نفس وګټه، قیمت یې شته او بازار هم ستا پرمخ پرانېستی دی، هوښیار هغه دی، چې خپل نفس یې مهار کړ او له مرګ څخه وروسته د ژوند لپاره یې کار وکړ. بدبخته هغه دی، چې له الله پاک څخه بېځایه ارزوګانې او هیلې لري، نو پردې مهال ورته د مرګ پرښته راورسېږي، نو په غفلت کې یې راونیسي او بیا دا چیغې وهي چې:(ترهغه پورې کله چې راشي یو د دوی ته (اسباب) د مرګ، نو وبه وايي، اې ربه زما! بېرته وګرځه ته ما دنیا ته)، نو بیا به ډېر پښېمانه وي.

له الله پاک څخه غواړم، چې موږ او تاسو ټول د دوزخ له اور څخه وژغورل شو او الله پاک دې موږ له نېکانو سره په جنت کې یوځای کړي.

بیایید از این مهمان استقبال بهتر کنیم!

رمضان ماه بازگشت و تفکر در قرآنکریم است بیایید که همه اعمال خود را در آیینه تمام نمای قرآن عرضه کنم! رمضان ماه تلاش و جهاداست بیایید که پرچم مبارزه علیه همه مفاسد اخلاقی را بلند بداریم! رمضان ماه تعاون و همکاری است بیایید که دست محبت به همنوعان خویش دراز کنیم، رمضان ماه بازگشت به خویشتن است بیایید که با هم به تغییر فکر کنیم؛ تغییر قرآنی؛ تغییری خدا پسندانه و نجات بخش. و در نهایت رمضان ماه معنی بخشیدن به همه عملکردها و خارج شدن از دایره تنگ عادات و قدم نهادن در دنیای پهناور عبادت خدا است ؛ و ثمره ای عبادت هم گوهر تقوا است. پس بیایید که زندگی را در سایه های گوارای تقوا تجربه کنیم!

خانواده ایت اینگونه برای رمضان آماده بساز!

1. آماده کردن اعضای خانواده (زن و فرزندان) برای این ماه مبارک، از راه گفتوگو و بررسی چگونگی استقبال از این مهمان عزیز(رمضان).
2. فراهم نمودن قرآن به تعداد اعضای خانواده.
3. تعیین نمودن مکان خاصی در منزل برای اقامه نماز.
4. ترتیب دادن مسابقه ای خانوادگی ویژه ی رمضان.
5. برنامه ریزی در جهت تشکیل جلسه ای با اعضای خانواده و گفتگو کردن با آنها درباره رمضان، فضائل واحکام مربوط به آن.
6. آماده کردن مواد خوراکی مورد نیاز منزل به شرطی که از اسراف و زیاده روی بدور باشد.
7. هماهنگی و تقسیم کار و وظایف در میان اعضای خانواده تا زن و مادر خانواده هم سهم خود را از عبادت ببرد و این فرصت در اختیار او قرار بگیرد تا عبادات و برنامه های خاص رمضان را انجام دهد.
8. هماهنگی و ترتیب برنامه ملاقات و دیدار از اقوام و همسایه ها در ماه رمضان.
9. برنامه ریزی انجام عمره و اعتکاف برای تمام اعضای خانواده.
10. گذاشتن مسابقه ای برای حفظ احادیث مربوط به روزه، خصوصاً با استفاده از دو کتاب (بلوغ المرام) و (ریاض الصالحین)...
11. تربیت کردن اعضای خانواده از راه درس و پندهای روزانه و هفتگی.
12. پاشیدن بذر خیرخواهی و حس دعوت و تبلیغ در قلب اعضای خانواده.

چگونه از رمضان بهتر استقبال نماییم

ضیاءاحمد فاضلی

خداوند بزرگ را سپاس‌گزاریم که ما بنده‌گانش را در ماه مبارک رمضان مهمان خویش ساخت، دروازه‌های بهشت را باز و دروازه‌های جهنم را بسته نمود، باران توفیق طاعت و عمل خیر را در دل‌های روزه‌داران فرو ریخت، بازار تجارت اهل ایمان را رونق داد و شیاطین را درمانده و شرمنده ساخت، بوی دهان روزه‌دار را نزد خود پاکیزه‌تر و خوشبوتر از مُشک معرفی کرد، عمل مستحبش را برابر به فرض، و فرضش را مساوی با هفتاد فرض ماه‌های دیگر پذیرفت.

روزه را فرض ساخت، «نه به خاطر انتقام و سخت‌گیری» چنانکه فرمود: (يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ) (خداوند به شما اراده آسانگیری دارد و برای شما اراده سختگیری ندارد)

بلکه برای این که روح ما را از زنگار گناه ها صیقل زند، نفس را پاکیزه و قلب ما را با گوهر تقوا مزیّن سازد، تا از بند عادت‌ها آزادی یابیم، بر نفس و شیطان غالب شویم، آزاده، شجاع و سخت‌کوش بارآئیم، صاحب اراده وعزمی قوی گردیم، درس بنده‌گی و رسم وفاداری آموزیم؛

و تا عملاً درد گرسنه‌گان و محرومان جامعه را چشیده و احساس مسؤولیت و انسان‌دوستی را در خود زنده نماییم، و تا بر سر یتیم و بینوا دست ترحمی کشیم و حاجت درمانده‌گان را برآورده سازیم و اخوت اسلامی را از شعار به عمل پیاده نماییم.

امسال ماه مبارک رمضان را در حالی تجلیل می کنیم که برخی از برادران و خواهران ما که در سال گذشته روزه گرفتند و انتظار سال ها زندگی را برای خود داشتند، دیگر در میان ما هیچ اثر و نشانه یی از آن ها نیست و فرشتهٔ مرگ کمترین فرصتی بدیشان نداد تا اندکی به آرزوهای دور و دراز شان جامهٔ عمل پوشانند و از کجا معلوم که این آخرین رمضان برای ما نباشد.

پس از این که هنوز الله مهربان نعمت عمر را از ما نگرفته و چشم ما را به جمال نازنین رمضان منور ساخته است، باید الله عزوجل را از صمیم قلب سپاس گذاری کرده و با تمام وجود خود را برای رمضان آماده سازیم؛ و ندای ملکوتی از جهان غیب را که فقط می توان با گوش جان آن را شنید، لبیک گوییم، ندایی که پیامبر ﷺ از آن با این کلمات تعبیر کردند: «يَا بَاغِيَ الْخَيْرِ أَقْبِلْ ، وَيَا بَاغِيَ الشَّرِّ أَقْصِرْ» «ای جویندهٔ خیر و نیکی بشتاب و ای جویندهٔ شر و بدی دست نگهدار!» (روایت از صحیح ابن خزیمه)

آن چه که بر روشنی چشم و قوت قلب ما در این ماه نورانی می‌افزاید و امیدواری ما را به آیندهٔ این جامعه بیشتر می‌سازد، جوانان پاک‌دل و پاک‌دامن ما اند که با گرفتن روزهٔ راستین و حضور گرم و پرشور در مساجد و عبادت بی‌آلایش و استقامت پایدار خود، خاک حسرت بر چشم دشمنان دین می‌پاشند و خاطرهٔ آن بت‌شکن تاریخ [یعنی ابراهیم خلیل] و آن جوانان غارنشین [یعنی اصحاف کهف] و مهم‌تر از همه، خاطرهٔ آن پارسا جوان حجاز، خلوت‌گزین شبستان حرا (حضرت محمد مصطفی ﷺ) را تازه می‌کنند؛ جوانانی که چشم امید اسلام و جامعه اسلامی به ایشان دوخته است.

بلی، برادران بزرگوار! بیایید که انواع مردم در برابر مدرسه رمضان را بشناسیم تا بدانیم که ما از کدام گروه هستیم:

مردم در برابر ماه پرفیض رمضان به سه دسته تقسیم می شوند:

دستهٔ اول: منکرانند

کسانی که زنگار کفر جلو دیدگان قلب آن ها را پوشیده و از درک عظمت روزه و رمضان ناآگاه اند.

هدف آنها در زندگی همان است که خداوند فرموده است: «والذین کفروا یاکلون و یتمتعون. والنار مثوی لهم»

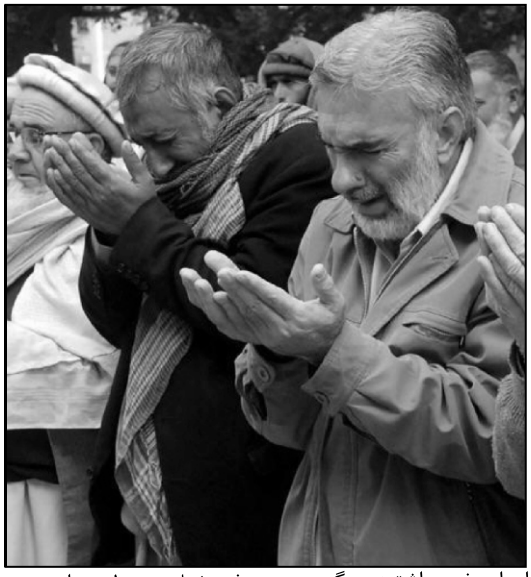

جای دارد که به محرومیت آن ها افسوس خورد و دعا نمود که الله آن ها را از این گمراهی و بدبختی نجات دهد.

گروه دوم: غافلانند:

کسانی که به خدا و آخرت ایمان دارند، اما بدلیل جهل، هواپرستی، گناه و معصیتِ فراوان، گرفتار غفلتِ سنگین و از درک اهمیت روزه و رمضان ناتوانند، یا روزه نمی گیرند و یا اگر روزه می گیرند، روزهٔ شان تنها خود داری از خوردن و آشامیدن است در حالی که دست و زبان و چشم و دل شان مانند گذشته به گناه مشغول است؛ چنان چه: دست به آزار خلق، و زبان به غیبت، دروغ و خیانت، و دل در اندیشه به گناه مانند گذشته مشغول میدارند.

حال اینان همانست که رسول الله فرمودند: « من لم یدع قول الزور و العمل به فلیس لله حاجةً فی ان یدع طعامه و شرابه»

اینان اکثریت جامعه اسلامی را تشکیل می دهند و علاج شان توبه و تزکیه نفس است و بر من و شما است که برای هدایت اینان دعا کرده و هدیهٔ ما به آن ها نصیحت و توصیه های خیر باشد.

گروه سوم: مشتاقانند:

مسلمانهای پاکدل و با احساسی هستند که از ماه ها قبل، در انتظار وصال رمضان لحظه شماری می کردند و با تمام وجود، خود شان را برای استقبال از این مهمان پرفیض آماده ساخته با عزم آهنین و همت بلند و تشنگی سیری ناپذیر به سراغ رمضان می روند.

آن ها ندای رمضان را که در اولین شب آن در فضای دل شان طنین انداز می شود -همان گونه که در حدیث رسول الله آمده است- که صدا می زند:

«ای جویندهٔ خیر و خوبی بشتاب و ای طلب کنندهٔ شر و بدی دست نگهدار!»

این ندای ملکوتی را به گوش جان می شنوند و خود شان را با تمام وجود برای رمضان آماده می کنند.

امیدواریم که الله جل جلاله من و شما را از اینان بگرداند.

برادران بزرگوار! برای درک بیشتر اهمیت رمضان، همین یک حدیث رسول الله از صحیح ابن خزیمه برای من و شما کافی است، که می فرمایند:

«لو یعلم العباد ما فی رمضان لتمنی العباد ان یکون شهر رمضان سنة»

(اگر مردم آن همه خیر و برکاتی که در رمضان است، را می دانستند حتما آرزو می کردند که کاشکی تمام سال رمضان می بود)

از همین رو، اگر به سیرت بزرگواران دینی مراجعه کنیم متوجه می گردیم که ایشان از هفته ها و ماه ها قبل برای رمضان شان، برنامه ریزی می کردند چنان چه پیامبر ﷺ قبل از رمضان، صحابهٔ کرام را جمع نموده و ایشان را به مزایا و فضایل رمضان آگاه و ترغیب می کردند.

بهرهٔ کامل از برکات و فضایل ماه مبارک رمضان زمانی نصیب ما می شود که آستین همت بالا زده و با عزمی آهنین آن چه که برای استقبال از آن لازم است، عملی نماییم. بناءً پس چه نیکو است که نکات آتی را به درستی رعایت نماییم:

آداب لازم برای استقبال از ماه مبارک رمضان

اول: توبه و استغفار

سر به گریبان تفکر فرو برده، باری از عمر بر باد رفته و از آن همه تقصیراتی که در گذشته داشته ایم، به یاد آوریم و با خود بیندیشیم که اگر با همین آلوده گی ها دنیا را وداع گوییم و با بار عظیم گناه با خدا روبرو شویم، به چه سرنوشت وخیمی روبرو خواهیم شد؟

توبه، اولین منزل از منازل عبودیت و بنده گی خدا و مهمترین صفت مقربان الهی است.

ضرورت ما انسان ها به توبه و استغفار به حدی است که پیامبر مان ﷺ با آن که از گناه پاک بودند، می فرمایند:

«والله، إنی لأستغفر الله وأتوب إلیه فی الیوم أکثر من سبعین مرة» (صحیح بخاری)

(به خدا قسم! من روزانه بیشتر از هفتاد بار از الله ﷻ آمرزش می خواهم و به سوی او توبه می کنم)

زیور تقوا که ارمغان مدرسهٔ انسان ساز رمضان معرفی شده است، آرایهٔ قلب انسانی شده می تواند که دلش را با آب توبه از زنگار گناه ها شستشو داده و با وِرد دوامدار استغفار در شب و روز های رمضان، بر نورانیت و روشنایی آن بیفزاید.

از همین رو، ما نیز چون تشنگان خیر، اولین کار مان در رمضان باید توبه و ندامت از گناه هایی باشد که تا کنون بدان گرفتار بوده ایم و در شب و روز رمضان نیز بکوشیم با صیقل توبه و استغفار، قلب و روح مان را از آن همه زنگار های گناه که تا کنون بر صفحهٔ دل ما جای گرفته اند، پاک سازیم و از مدرسهٔ تربیتی رمضان که با ساعت ها گرسنگی و تشنگی، عجز و ناتوانی ما را در برابر الله ﷻ برای مان مستحضر و مجسم می گرداند بیاموزیم که چگونه در برابر الله ﷻ عاجزی و شکستگی و در برابر اهل ایمان تواضع و فروتنی داشته باشیم.

دوم: تحصیل علم

دومین اقدامی که باید ما جویندگان خیر در استقبال رمضان انجام دهیم، یافتن معلومات لازم در بارهٔ روزه و رمضان است. و آیا درستی روزهٔ ما و بهره بردن از آن همه فضایل رمضان بدون علم و آگاهی از آن ممکن است؟

از همین رو، برای تشنگان فضیلت ضرور است تا معلومات خود را در بارهٔ روزه و رمضان کامل گردانند؛ چه این کار، از طریق مطالعهٔ کتاب باشد یا سوال از علما و یا مشارکت در درس های رمضان شناسی و یا هر روشی دیگر.

سوم: عزم آهنین

و اگر ما دو قدم گذشته را درست برداشته باشیم و با توبهٔ واقعی دل را از گناه پاکیزه ساخته و با روشن ساختن چراغ علم در ذهن و ضمیر خویش، آن همه فضایل و برکات روزه و رمضان را درست مشاهده کرده باشیم، سراپا وجود مان را آتش اشتیاق فرا خواهد گرفت و این جاست که نوبت به قدم سوم می رسد و این همان عزم راسخ و تصمیمی قاطع به ادای روزه است؛ گامی که جویندگان خیر، آن را با قوت در استقبال رمضان بر می دارند.

چهارم: تصمیم قاطع بر روزهٔ کامل

این کافی نیست که ما روزه بگیریم، بلکه برای کسب کامل فضایل و برکات رمضان، همانا روزهٔ کامل و مورد پسند الله ﷻ است و آن روزه یی است که تنها در شکم و شهوت خلاصه نشده بلکه تمام وجود ما از گناه و معصیت پروردگار روزه داشته باشد:

چشم از دیدن نامحرم، زبان از سخنان ناروا، گوش از شنیدن سخنان و صداهای شیطانی و دست از تماس با گناه و مظلوم آزاری و پا از رفتن در راهی خلاف.

در غیر آن، از برکات روزه و رمضان محروم خواهیم شد، چنان چه پیامبر ﷺ می فرمایند:

«من لم یدع قول الزور والعمل به والجهل، فلیس لله حاجة فی أن یدع طعامه وشرابه» (صحیح بخاری)

«هرکس در حال روزه، سخنان و کار های باطل و ناروا و جهالت ورزی را ترک نکند، خداوند نیازی به نخوردن و نیاشامیدن وی ندارد»

راستی! هرگاه در رمضان از چیزهای حلالی مانند: لذت بردن از خوردن و همسر، خود را باز داریم، ولی از آن چه حرام و ناروا است، پروا نکنیم، عقل سلیم در بارهٔ ما چه حکمی خواهد کرد؟ و آیا نباید به حماقت خویش تاسف بخوریم؟ (پناه برخدا از چنین حالتی!)

فضیلت این روزهٔ کامل نزد الله ﷻ آنقدر زیاد است که پیامبر ﷺ آن را بر طبق حدیث صحیح البخاری چنین توصیف کردند:

قَالَ اللَّهُ كُلُّ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصِّيَامَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ

وَالصِّيَامُ جُنَّةٌ

وَإِذَا كَانَ يَوْمُ صَوْمِ أَحَدِكُمْ فَلَا يَرْفُثْ وَلَا يَصْخَبْ فَإِنْ سَابَّهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ فَلْيَقُلْ إِنِّي امْرُؤٌ صَائِمٌ

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَخُلُوفُ فَمِ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ

لِلصَّائِمِ فَرْحَتَانِ يَفْرَحُهُمَا إِذَا أَفْطَرَ فَرِحَ وَإِذَا لَقِيَ رَبَّهُ فَرِحَ بِصَوْمِهِ

«پاداش هر عمل صالح فرزند آدم، ده برابر تا هفت صد برابراست، اما الله ﷻ فرموده است که «به جز روزه، [که پاداش آن از شمار بیرون است] زیرا روزه از من است و جزای روزه دار را خودم می دهم.

و روزه سپری است [که بنده را از وسوسه های شیطانی در دنیا و از آتش جهنم در آخرت محافظت می کند]

و هرگاه یکی از شما روزه داشت، زبانش را به زشتی و بدی نیالاید و اگر کسی وی را دشنام داد، و یا با وی سرجنگ داشت، باید بگوید: من فردی روزه دارم قسم به آن که جانم در اختیار اوست، بوی دهان روزه دار نزد الله ﷻ از بوی مشک و عنبر پاکیزه تر است

روزه دار دو شوق و خوشی دارد: یکی هنگام افطارش و دیگری هنگام ملاقات پروردگارش [هنگامی که رضای الله و پاداش های عظیم آن را می بیند]

پنجم: ترس از روزه خواری

در شرایط حاضر که غلبهٔ نفس و شیطان، زیاد شده است، ممکن است شیطان با موجی از وسوسه ها به سراغ برخی از جوانان ما آماده و با فریب و نیرنگ، ایشان را به روزه خواری وادار کند، پس مبادا بهانه های مثل این که: هواگرم است، روزها بلند است، طاقت تشنگی ندارم، بدنم ضعیف می شود، مشغول کارم و صد از این نوع بهانه ها، مبادا خدای نخواسته عزم ملت شجاع و برومند ما را سست نماید و به این گناه کبیره تن دهند، بلکه باید همه به یاد آوریم که پیامبر ﷺ فرمودند:

«مَنْ أَفْطَرَ يَوْمًا مِنْ رَمَضَانَ مِنْ غَيْرِ عُذْرٍ وَلا مَرَضٍ ، لَمْ يَقْضِهِ صِيَامُ الدَّهْرِ وَإِنْ صَامَهُ» (صحیح بخاری)

«هرکس یک روز از رمضان را بدون کدام عذری بخورد، اگر تمام عمرش را روزهٔ نفلی بگیرد، جای آن روز را پر نخواهد کرد»

و به یاد آوریم که پیامبر ﷺ و سلف صالحین ما در هوای گرم تابستان در سرزمین سوزان حجاز، در حالی که از تشنگی زبان در کام شان خشک می شد، باز هم مقاومت نموده و با همان حال، مانند گذشته به تلاش و فعالیت ادامه می دادند و حتی گاهی با همان حال با دشمنان خدا به جهاد و مبارزه می پرداختند.

هر مسلمان آگاهی می داند که روزه به حیث یکی از ارکان اسلام تعیین شده تا تمرینی باشد بر ضد هوای نفس و به مسلمان درس صبر و پایداری بیاموزد تا وی در کورهٔ روزه و رمضان آبدیده شده از قید تن پروری و خوشگذرانی نجات یابد و چون کوهی، در برابر وسوسه های شیطانی و کشش های نفس اماره، استوار بماند. به همین جهت پیامبر ﷺ رمضان را «ماه صبر» خواندند.

از همین رو، پیامبر ﷺ برای روزه دار که در مدرسهٔ تربیتی رمضان درس استقامت و پایداری آموخته است، تاکید کردند که هرگاه در جریان روزه اش کسی به وی دشنام می دهد، باید از تحمل و سعهٔ صدر کار گرفته و به آرامی بگوید: «من روزه دارم» (صحیح بخاری)

آن حضرت ﷺ در فضیلت روزه در ایام گرم می فرمایند:

«إن الله قضى على نفسه أن من عطّش نفسه لله فى يوم حار، كان حقًا على الله أن يَرْوَيه يوم القيامة» قال: فكان أبو موسى يتوخى اليوم الشديد الحر الذى يكاد الإنسان ينسلخ فيه حراً فيصومه» (ابن أبى الدنيا)

(خداوند بر خود فیصله کرده است که هرکس در روز گرمی، به خاطر رضای الله ﷻ [با گرفتن روزه] خودش را به تشنگی دهد، بر خدا حق است که وی را روز قیامت سیراب گرداند» راوی حدیث می گوید ابو موسی اشعری ﷺ چنان روز گرمی را انتخاب می کرد که نزدیک بود انسان از آن پوست بیندازد و آن را روزه می گرفت)

سهل بن سعد ﷺ از پیامبر ﷺ روایت می کند که فرمودند:

«إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ الرَّيَّانُ يَدْخُلُ مِنْهُ الصَّائِمُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ يُقَالُ أَيْنَ الصَّائِمُونَ فَيَقُومُونَ لَا يَدْخُلُ مِنْهُ أَحَدٌ غَيْرُهُمْ فَإِذَا دَخَلُوا أُغْلِقَ فَلَمْ يَدْخُلْ مِنْهُ أَحَدٌ » (صحیح بخاری)

«در بهشت دروازه یی است که به آن «ریان» یعنی: بسیار سیراب کننده- می گویند، روز قیامت روزه داران از آن وارد بهشت می شوند و کسی غیر از ایشان در آن داخل شده نمی تواند. گفته می شود: کجایند روزه داران؟ ایشان به پا می خیزند و کسی غیر از ایشان از آن داخل نمی شود و چون در آن وارد شدند، آن دروازه بسته می شود؛ به گونه یی که دیگر کسی از آن داخل شده نمی تواند».

جای تأسف است که شماری از روزه داران، شب و روز رمضان را به خواب و استراحت سپری کرده و دست از تلاش و کوشش در عرصه های مختلف زنده گی بر می دارند، در حالی که اگر به تاریخ اسلام نگاه کنیم می بینیم که مهمترین موفقیت ها را مسلمان ها در رمضان برای امت شان رقم زده اند، چنان چه غزوهٔ سرنوشت ساز بدر، فتح مکه که فتح الفتوح نام یافته است، فتح اندلس در اروپا و مهم ترین فتوحات صلاح الدین ایوبی بر ضد صلیبی ها برای آزاد سازی قبلهٔ اول مسلمان ها و واقعات زیاد دیگر در رمضان واقع شده است.

ششم: حرمت رمضان را حفظ کردن

شکی نیست که روزه و رمضان از شعایر بزرگ اسلام است و بر هر مسلمانی لازم است تا شعایر الهی را به دیدهٔ تعظیم و احترام بنگرد، چنان چه الله ﷻ می فرماید:

﴿وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ (الحج32) «هر کس شعایر الله را بزرگ بدارد بی‌گمان بزرگداشت آنها نشانه پرهیزگاری دل هاست»

و تا این که حرمت این ماه را حفظ کرده باشیم، باید نکات زیر را بیشتر از گذشته مد نظر داشته باشیم:

1- لقمهٔ حلال

تردیدی وجود ندارد که به کار گرفتن لقمه یی که از حرام تهیه شده باشد، در سحری و افطاری، مثل این است که چون داکتر، مریض مبتلا به قند را از خوردن دشلمه همرای چای منع کند، وی به جای چای و دشلمه، مربایی تهیه شده از غلیظ ترین شیرینی را صرف نماید و در عین حال خورسند باشد که دستور داکتر را رعایت کرده است. شکی نیست که داکتر این را به معنای به مسخره گرفتن کار طبابت دانسته و بر حماقت چنین مریضی می خندد، به همین گونه است کسی که خداوند در رمضان به وی دستور داده است به خاطر تربیت نفس و غلبه برهوای سرکشش، تمام روز را از حلال دوری کند و او به ظاهر این کار را انجام داده ولی به عوض آن، شکمش را در سحری و افطار از حرام پر می گرداند بدون شک این بی حرمتی به ماه رمضان است و چگونه چنین بنده یی می تواند از خشم خدا در امان باشد؟

باری حضرت ابوبکر صدیق غذایی اهدایی غلام خویش را تناول نمودند، بعداً معلوم شد که وی آن غذا را از مدرک حرامی تهیه نموده است، حضرت ابوبکر ﷺ انگشت به حلقوم نموده و با زحمت بسیار آن را استفراغ کردند و چون بدیشان گفته شد چرا این همه خود را به زحمت انداختید، فرمودند: اگر جانم هم بر می آمد دست بردار نبودم، زیرا من از پیامبر ﷺ شنیدم که می فرمودند:

«كُلُّ جَسَدٍ نَبَتَ مِنْ سُحْتٍ فَالنَّارُ أَوْلَى بِهِ» (شعب الایمان) هر بدنی که از حرام رشد کند، آتش جهنم برایش سزاوارتر است»

از همین رو، تشنگان خیر و فضیلت در رمضان، حرام را چون زهر قاتل برای شان مضر دانسته و سخت در هراس اند که مبادا ذره یی از حرام و حتی چیز شبهه ناکی، وارد بدن ایشان شود.

یکی از مزایای رمضان همین است که می تواند بهترین فرصتی باشد برای توبه و پاک ساختن معاش و درآمد زنده گی، از حرام و امور مشکوک. پس روزه دار عاقل هرگز، مخارج زنده گی اش را از سود، رشوه، اختلاس، کلاه برداری، مال یتیم، میراث زنان و سایر وجوه نامشروع، تأمین نمی کند، هم چنان که از دروغ در معامله، سوگند به ناحق، فریب، گرانفروشی و پنهان کردن عیب کالا به شدت دوری می کند.

2- مقاطعه با شبکه های مبتذل رسانه یی و خفه کردن صدای موسیقی، کار دیگری است که روزه دار ماه رمضان، به خاطر احترام به این ماه با عظمت انجام می دهد. هرگاه روزه، بازداشتن وجود از گناه و محرمات باشد، پس چگونه روزه دار، به خود جرأت داده می تواند که در جریان رمضان، با چشم چرانی به ناموس مسلمان ها در کوچه و بازار و یا با پیگیری برنامه های فاسد تلویزیونی و رادیویی، گوش و چشم و ذهن خود را با این گناه های پلید، آغشته سازد. بناءً اگر روزه دار فراغتی و میلی برای تعقیب رادیو و تلویزیون داشته باشد، می کوشد از طریق شبکه های اسلامی، به روزه و رمضانش معنویت و پرباری بیشتر ببخشد؛ نه این که وقت گران بهای رمضان را به پای برنامه های مبتذل تلویزیونی ضایع گرداند.

3- احترام دیگر ماه مبارک رمضان، مخالفت با روزه خواری در بازار و خیابان است. در جامعهٔ اسلامی روزه خواری علنی جرم و موجب مجازات است و هرگونه هوتل، ساندویچی، کافی و.. که به خود جرأت دهند زمینه های روزه خواری را برای یک عده افراد ضعیف النفس فراهم کنند، باید با ایشان برخورد قانونی و جدی صورت گیرد. بناءً، بر دولت و ملت مسلمان لازم است، هر گاه در روز روشن، ببینند که برخی انسان های گستاخ جلو چشم مردم به این عمل ناپسند دست می زنند، به خاطر خدا به خشم آیند و برای فاسقان و فاجران اجازه ندهند با روزه خواری علنی، حرمت این ماه باعظمت را زیرپا نموده و با شکستن حریم این حکم الهی، مردم را به روزه خواری تشویق کنند.

4- یکی دیگر از مظاهر احترام به ماه مبارک رمضان، توجه به حال روزه داران فقیر و بی بضاعتی است که نان خشک هم به زحمت برای شان میسر می گردد. بناءً، این از تعظیم و احترام ماه مبارک رمضان بدور خواهد بود که در شام و سحر، سفره های رنگین هموار کنیم، و توجهی به این طبقهٔ محروم و مستضعف جامعه نداشته باشیم؛ به خصوص اگر در میان اقوام و همسایگان ما چنین شکسته دلانی وجود داشته باشند. پیامبر ﷺ می فرمایند:

«لیس المؤمن بالذی یشبع و جاره جائع إلی جنبه» (شعب الایمان)
(از ما نیست کسی که خود سیر بخورد و همسایه اش در کنار وی گرسنه باشد)

از جانب دیگر، شما در حدیث بالا خواندید که «افطار الصائم» چقدر عبادت بزرگی است و هرگاه غذای افطار روزه داران –اگر چه فقیر نباشند- این همه ثواب داشته باشد، تصور شما در بار روزه دار فقیر چه خواهد بود؟ و آیا غذای سحری کم تر از افطاری است، در حالی که اگر کسی غذایی برای سحری نداشته باشد، روزه گرفته نمی تواند؟ پس این فضیلت بزرگ در رمضان را فراموش نکنید.

علاوه بر نکات فوق، لازم است قبل از رمضان به امور زیر نیز رسیده‌گی نماییم:

1- به صحت و توانایی وجود خود رسیده گی کنیم تا در رمضان قوت لازم داشته باشیم.

2- فضای خانه را با حال و هوای رمضان عیار نموده و هر گونه منکر را از آن دور سازیم تا در رمضان خار چشم ما نباشند.

3- برنامه ریزی کنیم که کار روز مرهٔ ما در رمضان کمتر و سبکتر باشد و وقت کافی برای عبادت داشته باشیم.

4- برخی وسایل اسلامی را برای بهره وری بهتر از رمضان –اگر میسر باشد- فراهم نماییم، مثلاً: مصحف شریف، رساله یی برای مناجات و دعا، کتاب های اسلامی برای مطالعه، سیدی های اسلامی، نوارها و یا نرم افزار های تلاوت قرآن شریف و...

5- مواد خوراکی و چیزهای دیگر لازمه را قبلاً تهیه نماییم تا در رمضان وقت ما را نگیرد. رسیده گی به غذا و امکانات بهتر در رمضان برای خود و فامیل، کار پسندیده یی است؛ آن چه ناپسند است، اسراف و زیاده خرجی و یا فراموش کردن فقیر و مسکین جامعه است.

در اخیر از الله متعال عاجزانه می طلبیم که ما را توفیق توبه بخشیده از گناه و معاصی پاک سازد و ما را در مدرسهٔ رمضان، یک انسان کامل و از مقربان خود بگرداند- آمین

رسول الله رحمت با مخالفانش

برخوردهای حکیمانه

تحقیق و نگارش: حمزه خان بیگی

بخش چهارم

هدف رسالت رسول الله کشتن کافران نیست،بلکه هدف کشتن کفر وکینه ای است که در دل های آنان جای گرفته است

رسول الله رحمت صلی الله علیه وسلم هرگز راضی نمی‌شد بر ضد دشمنان خویش دعا (نفرین) کند، اگر چه آنان بر ضد او از هیچ کاری فرو گذار نمی‌کردند:گفته شد یا رسول الله صلی الله علیه وسلم بر علیه مشرکان دعا (نفرین) کن! فرمود: «من لعّان – لعن‌گو و نفرین‌پیشه – مبعوث نشده‌ام، بلکه مایه‌ی «رحمت» برانگیخته شده‌ام. (مسلم،1972م،حدیث ش ۲۵۹۹)

ز) موضعگیری قاطعانه و نفی هر گونه سازش

البته باید توجه داشت که اصل مدارا و صلح و محبت رسول الله صلی الله علیه وسلم، هرگز باعث نمی گردید که آن حضرت در برابر دشمنان کینه توز و توطئه گرشان نیز با همین آیین نامه و همواره و در هر شرایطی طبق همین اصل رفتار نماید؛ بلکه در صورت تجاوز دشمن، کشف توطئه آنها، پیمان شکنی وکارهایی از این قبیل از طرف مخالفان، رسول الله صلی الله علیه وسلم نیز به شدت با آنان برخورد می نمود. رسول الله صلی الله علیه وسلم و اصحاب گرامی وی براساس فرموده قرآن کریم: « مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ....» (فتح)29

« محمّد صلی الله علیه وسلم فرستاده خداست و افرادی که با او هستند در برابر کفّار سرسخت و شدید...»

در سوره انفال نیز خداوند متعال به رسول اللهش دستور می دهد:«... فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ ....»(انفال/57)

«کسانی را که با تو در جنگ هستند، تار و مار کن.»

به پیروی از تعالیم الهی در سیره رسول الله اصل بر سیاست،رأفت و نرمش است . اما گاه نیز صلابت و قاطعیت بدون هیچ تسامح و گذشت، ضروری است .اگر قاطعیت و سخت‌گیری و به اصطلاح خشونت نسبت به دشمنان و منافقان و متخلفان نباشد، طمع دشمنان نسبت به چنین ملتی تحریک می‌گردد و بزهکاری در جامعه زیاد می‌شود، زیرا بزهکاران، احساس امنیت کامل نموده و در خلاء خشونت قانونی، امنیت ملی جامعه را بر هم زده و باعث سلب آسایش مردم می‌شوند، عدالت تأمین نشده و فساد و بیعدالتی فراگیر می‌شود. پس از باب رحمت به مردم، سخت‌گیری و خشونت لازم می‌شود دعوت به صلابت و قاطعیت و عدم مداهنه فرمودند و برخی احکام شاقّ و قاطع، وضع کردند پس این قوانین نیز از باب رحمت به کل امّت تشریع گشته همانند جرّاحی عضوی فاسد که برای صحّت بدن،ضروری است

در جریان سفر به طائف مشرکان او را سنگ باران کردند و در حالی که جسم مبارک زخمی شده بود، راضی نشد از خدا برای آن قوم مجازات درخواست کند، چنان که در جنگ احد، پس از آنکه دندان مبارک شکسته و چهره و جسم او به شدت صدمه دیده بود، نیایش او این بود: «خدایا قوم مرا هدایت کن که حقیقت را نمی‌دانند.»

آری او (رحمةً لِلعالَمین) بود و هرگز راضی به نفرین جاهلان نمی‌شد و در هیچ حالی خواهان درد و رنج و بلا برای هیچ انسانی نبود.

زیرا او بسان رحمت برای همه اهل زمین است،

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرماید: «الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ، ارْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمْكُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ» (رواه ابوداود و ترمذی)

«خداوند رحمان، برای رحم کننده گان رحم می کنند، به اهل زمین رحم کنید تا اهل آسمان به شما رحم کنند.»

رحمت رسول الله صلی الله علیه وسلم حتی به کسانی که ایشان را اذیت و شکنجه نموده اند، نیز می رسد. در غزوه احد آنگاه که دندان رسول الله شهید شد و پیشانیش شکست و خون بر رخسارش جاری گردید. کسی گفت: ای رسول الله! علیه این مشرکین دعا کن! رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: خداوند مرا طعنه زننده و نفرین کننده نفرستاده بلکه مرا دعوتگر و رحم کننده فرستاده است و فرمود: پروردگارا! این قومم را هدایت کن؛ چون نمی دانند. و آنگاه که فرشته مؤظف کوه ها گفت: اگر می خواهی این هر دو کوه دو طرف طایف را با هم بچسپانم؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: نه بلکه امیدوارم از نسل این ها کسانی به وجود آیند که خداوند واحد را پرستش کرده و به او شرک نیاورند.

هم چنان رحمت ایشان صلی الله علیه وسلم، وقت فتح مکه تجلی یافت، آنگاه که فاتحانه و پیروزمندانه وارد مکه مکرمه گردید، کسانی را که او را اذیت کرده و با او جنگیده بودند؛ بخشید. و آن سخن ماندگارش را بیان داشتند که چه گمانی می کنید؟ با شما چگونه برخورد خواهم کرد؟ گفتند: نیکی خواهی کرد؛ چون برادر کریم و فرزند برادر کریم هستی. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: بروید شما آزاده اید، امروز هیچ ملامتی برشما نیست، خداوند من و شما را بیامرزد.

ی) حذف برخی از شخصیت های بزرگ دشمن با گفتگو

گفتگو های که بین عتبه بن ربیعه رهبر بنی امیه و رسول الله صلی الله علیه وسلم با هم تبادل شد که شامل تشویق و تطمیع های تکراری است اکنون در دست ماست که در سره به صورت مشروح آمده است رسول الله خدا به سخنان او گوش کرد تا سخنانش به پایان رسید به او فرمود اکنون که سخنان تو تمام شد به من گوش فرا ده ایشان ابتدای سوره فصلت را برای او تلاوت فرمودندعتبه سرآپا گوش بود و به آیات قرآن گوش فرا می داد و در مقابل خود کسی را می دید که به ثروت و مقام و فرمانروایی طمع ندارد بلکه از حقیقتی سخن می راند و از آن دفاع می کند و عباراتی را بر زبان جاری می کند که از فرط بلاغت نمونه اعجاز هستند؛ بنا براین از استماع آیات خسته نشد تا اینکه رسول الله با رسیدن به آیه سجده، به سجده رفت و سپس به او فرمود: خوب شنید؟ این پیام من است .

عتبه از حضور رسول الله مرخص شد در حالیکه در مقابل عظمت محمد صلی الله علیه وسلم و نفوذ بیان او مجذوب شده بود، پیش قریش رفت . برخی از آنها و قتی که او را دیدند قسم خوردند که عتبه تغییر کرده است . وبه بزرگان قریش گفت: «به خدا سوگند چیزی که که من برداشت کردم این است که کلام او نه شعر است و نه سحر و نه کهانت . ای جماعت قریش از من بشنوید؛ مردم را آزاد گذارید . به خدا سوگند از گفتاری که از او شنیدم پیداست؛ آینده و آوازه ی بزرگی خواهد داشت . اگر مردم بر او چیره شدند آسئده می شویم و اگز غالب گشت از افتخارات او بهره مند می گردیم .

نکته در خور تأمل اینجا این است آداب گفتگوی سیاسی رسول الله با دشمن خود، که بدان پایبند بوده است چگونه رسول الله آرام نشسته بود وبه پیشنهادات پوچ و بی ارزش گوش می داد، سخنان عتبه را قطع نمی کرد و او را مورد تمسخر و تحقیر قرار نمی داد؛ بلکه به او فرصت داد تا آنچه را در کنه فکر خود دارد، ابراز کند .

نمونه های از مدارا و برخورد مسالمت آمیز رسول الله در سیره نبوی

اینکه ادعا می کنند که رفتار انسانی رسول الله اسلام مربوط به زمانی است که اسلام ضعیف بود و چاره ای جز مدارا و ملاطفت نبود. این سخن نادرست است چرا که رسول الله در هنگامی که پیروز بود با دشمنانش بسیار مدارا نمود ، به عنوان نمونه به برخی از وقایعی را یاد می کنم که متعلق به زمانی است که قدرت و شوکت دشمنان و مخالفان در هم شکسته و رسول اکرم صلی الله علیه وسلم با اقتدار تمام بر اوضاع مسلط بود:

الف) برخورد با کفار و مشرکان:

هنگامی که رسول الله اکرم صلی الله علیه وسلم از غزوه ذات الرقاء بر می گشتند در مسیر برای اتراق زیر درختی مشغول استراحت شدند. جابر انصاری می گوید:

در این هنگام بود که حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ما را فرا خواندند وقتی که خدمت آن حضرت صلی الله علیه وسلم حاضر شدیم فرد بادیه نشینی را مشاهده کردیم که در کنار رسول الله صلی الله علیه وسلم نشسته است آن حضرت صلی الله علیه وسلم فرمودند این شخص شمشیرم را بیرون کشیده که ناگهان بیدار شدم و خطاب به من گفت چه کسی تو را از دست من نجات می دهد .فرمودم خداوند و شمشیر از دستش افتاد.» جابر انصاری می گوید: «با این وجود حضرت رسول الله هیچ گونه عتاب و سرزنشی نکردند و او را آزاد کردند.(صلابی،1429ق،ج2،ص25)

رسول الله صلی الله علیه وسلم برای پیش‌گیری از شرارت افراد شرور و اختلاف‌انگیز، از راه‌های غیرمستقیم و مسالمت‌آمیز اقدام می‌کرد و تا جایی که ممکن بود، با احترام و تکریم این افراد، مانع ازایجاددرگیری‌ونفاق‌می‌شدتاحس‌بزرگی‌خواهی و احترام‌طلبی‌شان باعث ایجاد شکاف در جامعه اسلامی نشود. چنین رفتاری با افراد شرور، ممکن است به ظاهر نوعی باج‌دهی تلقّی شود، اما در واقع، آن حضرت با کمترین هزینه، سلامت جامعه اسلامی را تضمین می‌نمود.

روزی رسول خدا صلی الله علیه وسلم در منزلش نشسته بود که مخرمه‌بن نوفل اذن ورود خواست. حضرت فرمود: او بدترین مرد قبیله خود است، به او اجازه دهید وارد شود. وقتی مخرمه وارد شد، حضرت با خوش‌رویی با او برخورد کرد و او را در جای خود نشاند. وقتی از منزل بیرون رفت، عایشه پرسید: شما در مورد او چیزی گفتی، اما رفتارت با او به گونه‌ای دیگر بود؟ !حضرت فرمود: بدترین مردم روز قیامت کسی است که مردم او را به خاطر در امان ماندن از شرارتش احترام کنند.(ابن اثیر،1415ق،ج4،ص 350؛ذهبی،1413ق،ج4،ص301)

صلح حدیبیه

صلح حدیبیه یکی از موارد اعجاب بر انگیز و در عین حال باشکوه رفتار مسالمت آمیز رسول الله صلی الله علیه وسلم را نشان می دهد که پس از مدتی آثار با عظمت آن به روشنی هویدا گردید .رسول الله صلی الله علیه وسلم در شوال ششم هجری تصمیم گرفت که برای انجام عمره راهی مکه شود. علت این تصمیم این بود که حضرت در خواب دید که وارد حرم شده، سر ش را تراشیده و کلید حرم را در دست دارد. بدین سبب رسول الله اسلام صلی الله علیه وسلم اعلام کردند که مردم برای انجام عمره آماده شوند. مسلمانان نیز به سرعت مهیا گردیدند. حضرت دستور فرمودند که مسلمانان تنها با یک شمشیر غلاف شده حرکت کنند و از حمل هر نوع سلاح اضافی خودداری نمایند، تا برای همه اعراب و به خصوص قریش ثابت شود که آنها تنها قصد انجام عمره دارند، نه جنگ.(واقدی،1369ش،ج2،صص573 –)572

آری، جهانیان بشنوید که این توصیه رسول خدا صلی الله علیه وسلم تا ابد به همه کسانی است که در صدد پیمودن راه و تبعیت از اوامر و نواهی ایشان هستند آنگه که می فرماید: «أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ - رضی الله عنه - أَنَّ رَسُولَ الله - صلی الله علیه وسلم - قَالَ: لاَ تَبَاغَضُوا، وَلاَ تَحَاسَدُوا، وَلاَ تَدَابَرُوا. وَكُونُوا عِبَادَ الله إِخْوَاناً.»(عبدالباقی،1986م،ج1،ص350إبخاری،باب الهجره،ص)897

« با یکدیگر بغض و کینه نداشته باشید نسبت به یکدیگر حسد نورزید و به یکدیگر پشت نکنیدو همه بندگان خدا و با یک دیگر برادری کنید.»

نتیجه گیری

- آگاهی صحیح و شناخت کامل اسوه حسنه در پیکره سیره نبوی ضرورتی انکار ناپذیر است تا با اندیشیدن درباره حالات، افکار و اعمال رسول الله صلی الله علیه وسلم در حد توان نگاه بشری و کاوشی در مورد جوانب حیات فردی و اجتماعی ایشان تاسی مطلوب قرآنی در برابرآن انجام گیرد.
- سیره سیاسی رسول الله، عبارت از سبک و متد اداره مردم (امت اسلامی) است. یعنی شیوه های که رسول الله جهت رهبری مردم و هدایت شان و رساندن پیام و انجام دادن رسالتش ازآن پیروی میکردند، سیره سیاسی رسول الله را تشکیل میدهد.
- رسول الله صلی الله علیه وسلم دارای روحیه لطیف و قلب مهربان و رئوف بود؛ لذا اصل رحمت و محبت را مبنای دعوت خویش قرار داد. راز موفقیت آن حضرت در تسخیر و تألیف قلبها نیز همین محبت و ملایمت فوق العاده ایشان است.
- از جمله هنرهای پیامبر اعظم صلی الله علیه وسلم ایجاد صلح و آشتی میان قبایل متخاصم عرب و نیز ارایه راهکارهایی برای همزیستی مسالمت آمیز با غیر مسلمانان بوده است. اما پیامبر صلی الله علیه وسلم به عنوان آورنده دینی جدید که با منافع طبقات حاکم و مستبد در تعارض بود، همواره مخالفانی داشته است.
- مخالفان شرایط جدید حاکم بر شبه جزیره را می توانیم به سه گروه کلی تقسیم کنیم : دشمنی اشراف و مشرکان، دشمنی برخی اقلیت های دینی چون یهودیان، دشمنی منافقان.
- رسول الله صلی الله علیه وسلم اصل اولیه برخورد خویش را با تمام مخالفان، بردباری و ملایمت قرار داده است. برقراری صلح و انعقاد پیمان نامه های بسیار بین رسول الله صلی الله علیه وسلم و مخالفان آن حضرت، دلیل تمایل شدید ایشان به مدارا و همزیستی مسالمت آمیز است.
- مدارا یکی از اصول اخلاقی اسلام است که پیشوایان دین در تعامل با دیگران بر آن تأکید داشته‌اند. پیامبر صلی الله علیه وسلم و سلف صالح در جایی که مدارا موجب آسیب به اساس اسلام یا مصالح جامعه اسلامی نمی‌شد، همواره در برخورد با مخالفانشان با مدارا رفتار می‌کردند.

منابع و مآخذ:

1) القرآن الکریم.
2) فولادوند،محمد مهدی،ترجه قرآن،تهران،دارالقرآن الکریم،دفتر مطالعات تاریخ ومعارف اسلامی،چاپ اول1415ق.
3) ابن أثیر،ابوالحسن علی بن أبی الکرم، أسد الغابة في معرفة الصحابة،بیروت، دار الکتب العلمیة،ط الأولی1415ق ـ1994م.

بقیه در صفحه ۱۹

د رمضان د لومړۍ شپې څخه د اختر تر ورځې پورې انعامونه

ترتیب او ژباړه: ام سمیه (نائب)
ماخذ: الترغیب والترهیب

د ابن عباس رضی الله عنه څخه روایت دی چی هغه د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه اوریدلی چی فرمایی: جنت د رمضان (روژی) لپاره وینځل کیږی او د کال د شروع څخه تر آخره پورې ښایسته او سینګار کیږي، کله چې د روژې لومړۍ شپه شي نو د عرش څخه لاندې هوا چلیږي چې د هغې نوم مثیره ده، چی د څپو نه یې د جنت د ونو پاڼی آوازونه کوي، داسې زړه وړونکی آواز ترې راوځي چې اوریدونکو به داسی ښکلی آواز کله هم نه وی اوریدلی، بیا به خوش ارواح سترګو والا حورې له خپلو کورونو څخه راوځی د جنت د بالاخانو په مینځ کې به اودریږی او آواز به کوي چې د الله عزوجل په درګاه کې زمونږ سره واده کولو والا څوک شته تر څو الله تعالی دی زمونږ سره جوړه کړي.

بیا همغه حورې د رضوان څخه پوښتنه کوي چې دا څرنګه شپه ده؟ هغه ځواب ورکوی چی د رمضان المبارک لومړۍ شپه ده. د جنت دروازې د محمد صلی الله علیه وسلم امت لپاره پرانستې شوي.

نبی کریم صلی الله علیه وسلم فرمایی چې الله تعالی به رضوان ته وفرمایی: چی د جنت دروازې خلاصې کړي او د جهنم مالک ته به وفرمایي چې د احمد د روژه دارو امتیانو باندې د جهنم دروازې بندې کړه او جبرئیل علیه السلام ته به حکم وشي چې زمکې ته لاړ شه او سرکشه شیطانان قید کړه او په غاړه کې یې زنځیر واچوه او بحر کې یې وغورځوه چې زما د محبوب محمد صلی الله علیه وسلم د امت روژې خرابې نکړي.

نبی کریم صلی الله علیه وسلم داهم وفرمایل چی: الله تعالی د رمضان په هره شپه کې یو آواز کوونکي ته حکم کوي چې درې ځلې دا آواز وکړي چې، شته څوک غوښتونکي چې زه یی ورته ورکړم؟! شته څوک توبه کوونکي چې زه یې توبه قبوله کړم؟! څوک شته مغفرت غوښتونکي چې زه ورته ښښنه وکړم؟! څوک دی چې غني ته قرض ورکړي، داسې غني چې نادار نه دی! داسې پوره پوره ادا کولو والا چې یوه زره هم نه کمه وي. نبی کریم صلی الله علیه وسلم وفرمایل چې الله تعالی په رمضان کې هره ورځ دروژه ماتي په وخت کې لس لکه بندګان چې د جهنم مستحق وي آزادوی او کله چې د رمضان اخري ورځ شي نو د اول د رمضان نه تر دې ورځې پورې چې څومره خلک د جهنم نه آزاد شوي وي په همدې یوه ورځ دهمغو په شمیر نور کسان هم آزاد کړي او کومه شپه چی د قدر وي نو الله تعالی جبرئیل علیه السلام ته حکم ورکوی هغه د ملائکو یو لوی لښکر سره زمکې ته ښکته کیږي، دوی سره یو شین بیرغ وي کوم چې د کعبې په سر به یی دروي او د جبرئیل علیه السلام سل وزرې دي چې دوه وزرې به په دې ورځ خلاصې کړي چې د مشرق نه تر مغرب پورې به خپرې وي، بیا جبرئیل علیه السلام د ملائکو نه غوښتنه کوي چې کوم مسلمان نن شپه ولاړ اوسي یا ناست اوسي لمونځ کوي یا ذکر، دوی ته سلام وکړئ او لاس ورکړئ او د دوی پر دعاګانو باندې آمین ووایئ، تر سحره پورې دا حالت وي کله چې سحر شي نو جبرئیل علیه السلام آواز کوي. اې د ملائیکو ټولیه! اوس کډه وکړئ او ځئ.

ملائیکی د جبرئیل علیه السلام نه پوښتنه کوي چې الله عزوجل د احمد د مومنانو امتیانو له حاجتونو او ضرورتونو سره څه معامله وکړه؟

هغه وايي: الله تعالی پردوی باندې پام وکړ او او له څلورو کسانو پرته، نورو ټولو ته يې ښښنه وکړه. صحابه وو کرامو عرض وکړ چې يا رسول الله صلی الله عليه وسلم هغه څلور کسان څوک دي؟

رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل: يو هغه کس چې د شرابو عادتي وي. دويم هغه کس چې د مور او پلار نافرماني کوي، او دريم هغه کس چې صله رحمي (له خپلوانو سره خپلوي) قطعه کوي او خپلولي پريږدي او څلورم هغه کس چې په زړه کې بغض او کينه ساتي. صحابه وو عرض وکړو چې يا رسول الله صلی الله عليه وسلم! کينه کوونکی څوک دی؟ رسول الله وويل: تعلقات قطع کولو والا.

بيا چې کله د اختر ورځ شي نو الله عزوجل ملائيکې ټولو ښارونو ته ليږدوي، هغوی زمکې ته ښکته کيږي او د هرې کوڅې په سر کې ودريږی او په داسې آواز باندې غږ کوي چې د پيريانو او انسانانو نه پرته نور ټول مخلوق يې اوري، او وايي: اې د محمد صلی الله عليه وسلم امته! د هغه کريم رب درگاه خواته ولاړ شی کوم چې ډير زيات عطا کوونکی دی او ډير نه ډير گناهونه هم بښي، بيا کله چې خلک د عيدگاه خواته وځي نو الله تعالی ملائيکو ته فرمايي: څه بدله (عوض) ده د هغه مزدور چې خپل کار سرته ورسوي؟ هغوی وايي چې اې زمونږ معبوده او زمونږ مالکه! د هغه بدله داده چې د هغه اجر او ثواب پوره پوره ورکړل شي، نو الله تعالی فرمايي چې، اې ملائيکو! زه تاسې گواه نيسم چې ما دوی ته د رمضان د روژو او قيام په بدله کې خپله رضا او مغفرت ورکړ او بندگانو ته خطاب کوی چې:

ای زما بندگانو! له ما څخه يې وغواړئ، زما په عزت قسم زما په جلال قسم، نن ورځ په دې اجتماع کې زما څخه خپل د اخرت په باره کې چې څوک هم سوال کوي وربه يې کړم او څوک چې ددنيا په باره کې سوال کوي، پدې کې به ستاسو مصلحت گورم، زما په عزت قسم! تر څو پورې چې تاسې زما خيال ساتئ زه به ستاسو په خطاگانو پرده اچومه، زما په عزت او جلال قسم زه به تاسې د کفارو پر وړاندې رسوا او ذليله نه کړم... رواه الشيخ ابن حبان فی کتاب الثواب و البيهقی

اې درنو خويندو او ورونو ! د روژې دمبارکې مياشتې دغه فرصت غنيمت وگڼئ او ددې له برکتونو څخه گټه واخلئ کوم چې نفل يې د فرضو او فرض يې د اويا فرضو ځای نيسي او دومره عبادت مو کړی وي چې ددوزخ له اور نه مو ځان د الله تعالی په فضل خلاص کړی وي، او که الله تعالی مکړه ددې خير نه محروم شوئ، نو د ټولو خيرونو څخه به محروم شوي ياست او هلاک به شو. نو راځئ چې دا باقي ورځو نه هر اړخيزه عبادتي گټه واخلو او که الله جل جلاله غوښتي ؤ مونږ ځانونه د هغه عزوجل د ښښنی وړ وگرځوو.

بقيه صفحه ۱۷

4) ابن سعد،محمد،طبقات، دار صادر، ودار بيروت للطباعه والنشر-1376ق-1957 م.
5) ابن منظور،محمدبن مکرم،لسان العرب،بيروت،نشردارصادر،چاپ سوم 1414ق.
6) ابن هشام،السيره النبويه،تحقيق:مصطفی سقاو..وعبدالحفيظ شلبی،بيروت،دارالمعرفه،بی تا.
7) ابن هشام،زندگاني محمد صلی الله عليه وسلم پيامبر اسلام،ترجمه سيد هاشم رسولي،تهران،کتابچي،بی تا.
8) ابن فارس،أبي الحسين أحمد،معجم مقاييس اللغة،تحقيق الأستاذ عبد السلام هارون،بيروت،دارالجيل،ط الأولی،1411ق.
9) احمد ابن حنبل،مسند،تحقيق: عبد المحسن التركي و شعيب الأناؤوط وعادل مرشد، مؤسسة الرسالة، الطبعة الأولی 1414ق.
10) آذرتاش آذرنوش، فرهنگ معاصر عربي فارسي،تهران،نشرني 1379ش.
11) البخاری،محمدبن اسماعيل،الجامع المسندالصحيح المختصر،المحقق:محمدزهير،بيروت، دارالفکر،ط اول،1418ق.
12) الحبش،محمد،برداشتهای حکيمانه از سيره رسول الله صلی الله عليه وسلم،مترجم:عبدالقادرمارونسی،تهران نشر احسان،چاپ اول 1388ش.
13) الشرتوني، سعيد خوري،اقرب الموارد في فصح العربيه، المطبعه اسوه، چ اول 1374ش.
14) جليلی، سعيد؛ سياست خارجی رسول الله،تهران، انتشارات سازمان تبليغات اسلامی،1374ش.
15) خدوری،مجيد،جنگ و صلح در اسلام،ترجمه:غلامرضا سعيدی،تهران،انتشارات اطلاعات 1389ش.
16) دهخدا، علی‌اکبر، فرهنگ دهخدا، تهران، مؤسسه لغت‌نامه دهخدا 1372ش.
17) ذهبی،شمس‌الدين محمّدبن احمد، تاريخ‌الاسلام و وفيات المشاهيروالأعلام، تحقيق عمر عبدالسلام تدمری،ط الثانية، بيروت،دارالکتاب العربی 1413ق.
18) راغب اصفهاني،مفردات ألفاظ القرآن،تحقيق:صفوان داودي،دمشق،دارالقلم،چاپ سوم 1418ق-1997م.
19) رازی،فخرالدين، مفاتيح الغيب، بيروت، داراحياء التراث‌العربی 1420ق.
20) زرين‌کوب،عبدالحسين،کارنامة اسلام،تهران،انتشارات امير کبير،1387ش.
21) سروش،عبدالکريم،مدارا و مديريت، تهران،نشرصراط 1376ش.
22) صلابی،علی محمد، السِّيرةُ النّبوية،بيروت، دار المعرفة للطباعة والنشر والتوزيع،ط1429ق ـ2008م.
23) طه حسين،آئينه اسلام، ترجمه محمد ابراهيم آيتي، تهران،شرکت انتشارات 1339ش.
24) 21)طريحی،فخرالدين،مجمع البحرين،قم،مؤسسه البعثه،چاپ اول 1414ق.
25) عبدالباقی،محمد فؤاد، اللؤلؤ والمرجان فيما اتفق عليه الشيخان، القاهرة،دارالحديث،1407ق ـ1986م.
26) عميد،حسن، فرهنگ فارسی عميد،تهران،سپهر،چاپ سی ام 1380ش.
27) غزالی،ابوحامد، احياءعلوم‌الدين،بيروت،دارالکتاب‌العربی،بی‌تا.
28) فراهيدی،خليل‌بن احمد، العين، تحقيق مهدی مخزومی و ابراهيم سامرايی،بی‌جا،دارالهجره،چاپ دوم 1409ق.
29) قرضاوی،يوسف، فقه سياسی، عبدالعزيز سيمی،تهران، احسان، دوم 1381ش.
30) مسلم،صحيح مسلم، تحقيق محمد فواد عبدالباقی،بيروت،داراحياء التراث العربی،ط الثانيه 1972م.
31) مصطفوی،حسن،التحقيق فی کلمات القرآن الکريم،تهران،مرکز نشر کتاب 1395ق -1354ش.
32) مطهری،مرتضی، سيری در سيره نبوی، صدرا، چاپ بيست و سوم 1380ش.
33) مجله انديشه،مشهد مقدس، شماره اول بهار 1370ش.
34) واقدی،محمدبن عمر،المغازی،مترجم: دکتر محمود مهدوی دامغانی،تهران، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ دوم 1369ش.
35) هيکل،محمدحسين،زندگانی محمد صلی الله عليه وسلم،ترجمه:ابوالقاشم پاينده،تهران،انتشارات سوره 1380ش.